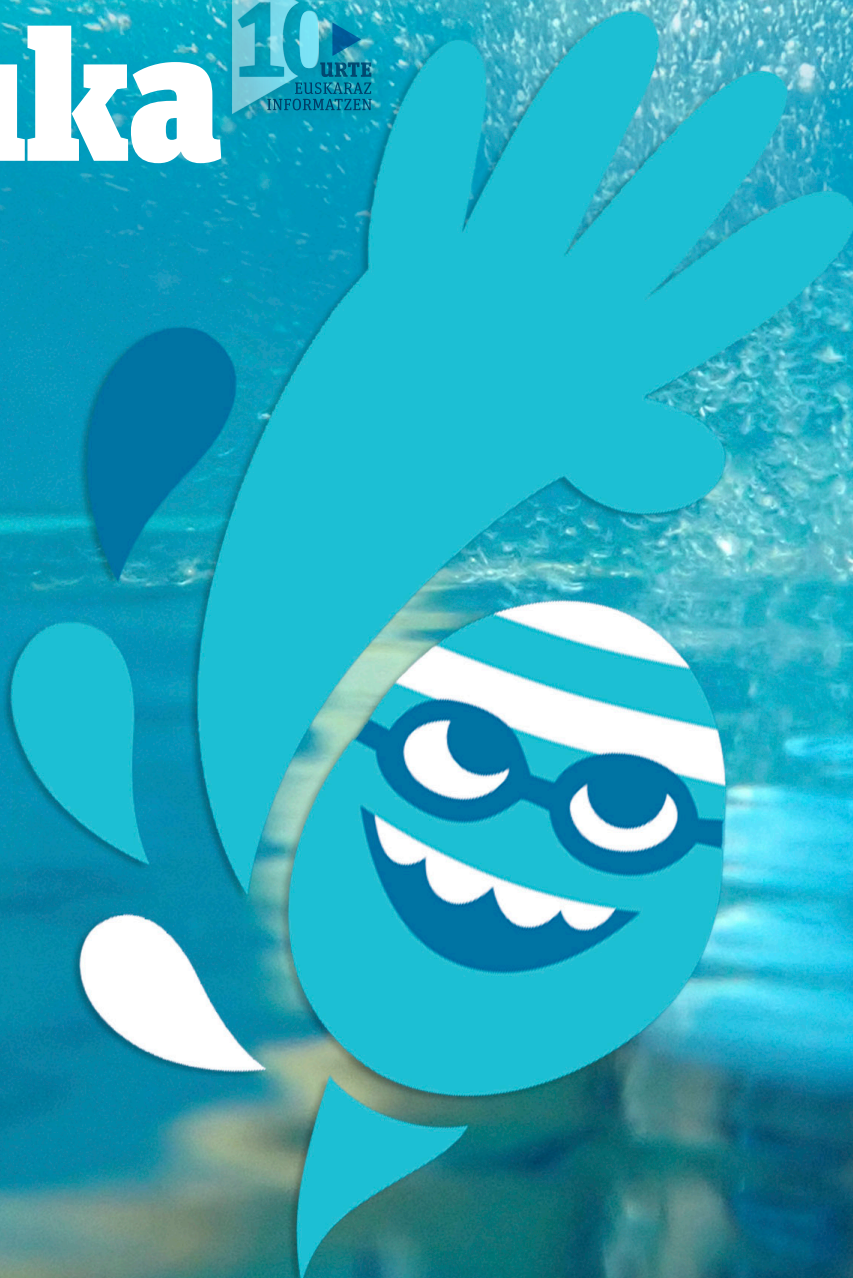

hiruka

10
URTE
EUSKARAZ
INFORMATZEN

225. zenbakia
2025eko abendua

IGERIBIZI

Txonbo egin euskararen alde!

Unai Elorriaga

**«Euskaraz literatura
ikaragarria egiten
dela uste dut»**

6-9 | Elkarrizketa

Bidean Erromeria

**«Gure ametsik
handiena Korrikan
jotzea da»**

10-11 | Elkarrizketa

Gotzone Butron

**«Gozatzeko
ipuin bat
egin dugu»**

24 | Kultura

ABENDUA 2025 - URTARRILA 2026

ANTZERKIA

R&J

La Dramática Errante

ABENDUAK 12 OSTIRALA

20:00/8 €/90 min/>16 urte

entzumen-muga duten pertsonentzako irisgarria

MUSIKA

NEGU FEST 2026

**RAÜL REFREE &
EL NIÑO DE ELCHE**

Cru+es

URTARRILAK 16 OSTIRALA

21:00/25 €

ANTZERKIA

52 HERTZ

Ados Teatroa

ABENDUAK 19 OSTIRALA

20:00/8 €/70 min

MUSIKA

NEGU FEST 2026

JANUS LESTER

Lore

URTARRILAK 30 OSTIRALA

21:00/18 €

94 466 01 23
kulturetxea@getxo.eus
www.getxo-kultura.eus

GETXO
KULTURA

Bizkaia
foru aldundia
diputación foral

EL CORREO

SALMENTA
- Romo Kultur Etxea
- Muxikebarri
- Kutxabank sareak

Aurkibidea

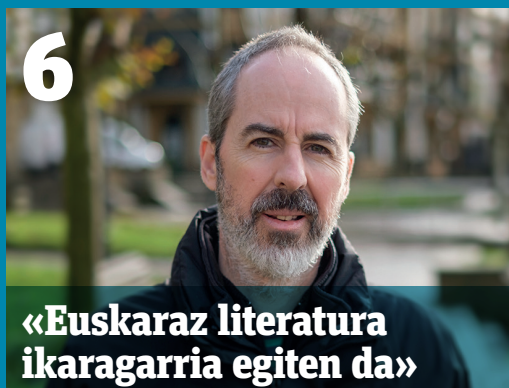
- 4 Iritziak eta Puntua eta kontrapuntua
- 5 Erretratua
- 6 Unai Elorriaga, Euskara Literatura Saria
- 10 Bidean Erromeria, Getxoko Argia Ereiten saria
- 12 Euskarazko tokiko komunikabideak, aztergai
- 18 Euskararen Agenda
- 20 Lehen/orain eta Urribitakora
- 24 Gotzone Butron: Orkestra zooragarria
- 26 Galder Irusta eta Oscar Gutierrez: Urdaibaiko sakrifizioa
- 28 IgeriBizi, euskararen aldeko ekimena
- 30 Iritziak eta Horoskopoa
- 32 Hirukira olgetan: umeentzako denbora-pasak
- 34 Zozketak

5

«Nik bizi izan dotezen gauzak teatroan ikusi nituen»

6

«Euskaraz literatura ikaragarria egiten da»

26

«Filma ez nuen nik bezala pentsatzen dutenentzat soilik egin nahi»

28

«Egiten duzuen lana eskertzeko plataforma da IgeriBizi»

hiruka

HIRUKA kooperatiba sozietatea

Helbidea: Martikoena, 16, 2.a · 48992 GETXO

e-posta: hiruka@hiruka.eus

Telefona: 944 911 337

Publizitatea: Amaia Legarreta

Erredakzioa: Beatriz Antona Uribe, Izaro Garcia, Nahia Martinez Gondra, Estibaliz Maguregi, Iker Rincon Moreno, Hodei Torres eta Ander Zarraga

Diseinua eta maketazioa: Artefakto Estudio

Kudeaketa eta administrazioa: Ziortza Merino

Zenbaki honetako kolaboratzaileak: Paul Bilbao, Itxaso Paya, Joanes Atxa, Konrado Mugertza eta Zelai Nikolas

Filmazioa eta Inprimategia: Gertu Inprimategia

Lege-gordailua: BI-2022-2014

ISSN: 2386-98-95

Ale-kopurua: 5.000

CC-BY-SA

HIRUKAK ez du zertan bat etorri aldizkari honetan parte hartzen duten kolaboratzaileek adierazitako iritziaz.

Erakunde laguntzaileak

Bizkaia

foru aldundia
diputación foral

Aldizkari honek Bizkaiko Foru Aldundiaren laguntza jaso du.

Ezinbesteko tresna

PAUL BILBAO SARRIA Euskaltzalea

Duela hamar urte, HIRUKAren lehen alerako artikulu bat eskatu zidaten. Ohorea ez ezik, harrotasuna ere eragin zidan. Herritik eta herriarentzat sortutako proiektu komunikatibo baten lehen alean idaztea ez da konpromiso makala.

Hiru zenbakiari buruzko hausnarketa egin nuen orduan, eta proiektu komunikatibo sendo eta jaio berria definitzeko hiru ezaugarri adierazi nituen: herrigintza, komunitatea eta lankidetzak.

Hamar urte joan dira, eta berretsi behar dugu, euskaldunontzako tresna komunikatiboa ez ezik, euskarazko kalitatezko argitalpena ere badela HIRUKA. Gure hiztun-komunitateak behar duen tresna. Euskara normalizatuko bada, hiztun osoak, espazioak eta tresnak beharko ditu, tartean, euskarazko hedabideak.

Horretaz gain, hamarkada honetan HIRUKA erakutsi du herri honetan beharrezkoak direla herrigintza, komunitatea eta lankidetzak. Euskararen normalizazio-prozesuak herri-gogo sendoa du, baina horri erantzungo dioten hizkuntza-politika publiko ausartak behar ditu. Tamalez, horietatik urrun geratzen ari dira azken boladan Getxoko Udalean hartutako zenbait neurri.

Dena den, eta hariari lot gakizkion... Zorionak HIRUKA hilero egiten diguzuen opariarengatik, urte askoan!

Hezetasunaz harro

ITXASO PAYA RUIZ Sortzailea

Durangotik haragokoek sarri galdetzen didate Algorta herria ote den. Ofizialki Algorta Getxoko auzo bat da. Ofizialki Getxo ez da Uribe Kosta. Ofizialki Euskal Herria Obaba bezain erreala da... Sekula ez dut getxoztarra naizenik esan, algortarra beti. Are gehiago, Hezetasun auzokoa naizela harrotasunez aipatzea maite dut.

Harro nago, hasteko, hemen hazteak erakutsi didalako zer den benetako komunitatea. Auzoa aldatu bada ere, oraindik badu betiko zerbait, betiko norbait. Bestalde, harro nago jaiak guk geuk antolatzen ditugulako, auzokideok, bertako kideen borondatearekin eta auzolanarekin. Ez da kanpotik datorren makro-egitarau bat: hemen bizi garenok egiten dugu posible, gure orduekin, gure ahaleginekin eta gure hizkuntzarekin. Batez ere, harro nago jendearen konpromisoaz: batzordeko kideak (onenak), tabernariak, dendariak, aspaldiko lagunak eta gaurko gazteak... belaunaldi desberdinek auzo bera sostengatzen dute, beste mila plan eta aukeraren artean, auzokoaren alde egiten dutelako. Eta harro nago Hezetasunak bere izenari eusten diolako: ez delako lehortu, ez galdu, eta, oraindik ere, beroa eta bizi-bizia delako.

Egia esan, harro egoteko modukoa da gure auzoa.

Puntua eta kontrapuntua **Uribe Kostako euskara**

Hizkuntza danona

*Arlo batzutan izan
badugu galera,
beste batzuk atera
dira azalera.
Filologo aditu
baten arabera:
Zenbatero berritzu
behar da galdera,
zer den eskualde ta
zer den bizkaiera?*

**JONE
URIA
ALBIZURI**
Getxo/Algorta

*Ontxe bota dostena
itaun pare ona!
Uribe Kosta zer dan
heuk jakingo dona.
Batu eta euskalkik,
azalpena hona:
batu dona nazino
hizkuntza danona;
bizkaiere kolore
emoten dotsona!*

**JOSEBA
SANTXO
URIA**
Getxo

Dolo Amundarain Isuskitzako iragana

«Andrakatik oraindino nire baserria ikusten da»

Plentziako iraganeko lekuko bizia da Dolo Amundarain, Isuskitzan urbanizazioa egin baino lehen zegoen bizimodua ezagutu baitzuen.

TESTUA: ANDER ZARRAGA • ARGAZKIA: HODEI TORRES ►

Busterri Herri Antzerki Elkartek Isuskitzaren historia kontatu zuen urrian egindako antzezlanean; izan ere, Plentziako eremu horrek hainbat gora-behera izan ditu mendeetan zehar, urbanizazio bilakatu aurretik. Azken urteotako bilakaera horren lekuko zuzena izan da Dolo Amundarain plentziarra: «Antzerkia egiten ari zirenean, Jokin de Pedro eta Jesus Serrano elkarrizketa egitera etorri zitzaizkidan, eta gero teatroan ikusi nituen nik bizi izan dotezen gauza asko».

Antzerkian azaldu zutenez, Lehen Karlistaldian Plentziak isun handia jaso zuen, eta Udalarenak ziren Isuskitzako lurak Olagibel enpresa-gizonari saldu behar izan zizkieten. Horrek Gipuzkoako hainbat herritar ekarri zi-

tuen lurra lantzeko, eta horietako baten ondorengoa izan zen Doloren senarra: «Nire aita Sopelakoa zan, ama Plentziakoa eta etxaldea han zeukaten; aldiz, senarra Oriotik etorritako horietako bat zan».

Isuskitzak nekazaritzagaz eta basogintzagaz lotutako jardueraren pizkundera izan zuen garai horretan, kanal eta dike sistema bati esker lurak oso emankorrak bilakatu baitzituzten. «Ekoizteko oso onak ziren begak, eta bendejan etortzen ginen batelean; txikitatik, amagaz eta ahiztegaz joaten nintzen bendejan eta esnea saltzen, oso errentagarria baitzen. Gabarrak be etxean egiten ziren, eta horiekin eramaten genuen artoa errekan gora zegoen errotara, eta etortzen ginen azokara. Anguletan ere joaten ginen, orduan ere oso preziatuak baitziren, eta auzoan eskola ere genuen», gogoratu du Amundarainek.

Isuskitza errotik aldatu zen 50eko hamarkadan, lursailak urbanizazioa egiteko saldu zituztenean: «Gure etxeak ez zirelez, jabea zen Aranburuk lurak saldu zituztenean, Plentzian etxebizitzak jarri zizkigun, edo dirua eman zigun, eta holan urten ginen handik». ◀

Unai Elorriaga Idazlea

«Euskaraz literatura ikaragarria egiten dela uste dut»

Aurtengo Euskara Literatura Saria Unai Elorriaga idazlearentzat izan da, *Francesco Pasqualeneren bosgarren arima* (Susa) eleberriagatik. Sariak berarentzat zer suposatzen duen galdetu diogu Algortako idazleari; gainera, euskarazko literatura eta hizkuntza bera nola ikusten dituen ere azaldu digu. Durangoko Azokarako prestatu dituen herritasunak ere aurreratu dizkigu.

TESTUAK: ANDER ZARRAGA • ARGAZKIAK: HODEI TORRES ►

Euskadi Literatura Saria ez da zure lehen aitortza; horrelakoak jasotzera ohitua zara, edo hori ezinezkoa da? Ba nik uste dut horretara ezin zarela ohitu. Egia da sari dezente hartu ditudala, baina horretara ez zara ohitzen, eta hurrengoek ere ilusioa egiten dute beti. Lehenengoa jasotzen duzunean, zortea izan daitekeela pentsatzen duzu; bigarrena, batek daki; baina, zenbat eta gehiago jaso, horrek adierazten du aurrekoak ez direla kasualitatea izan, eta jendea egiten duzuna gustatzen zaiola.

Beraz, aitortza honek adierazten du bidea modu egokian egiten ari zarela? Bai, hori da. Nik horrela ulertzen dut behintzat; finen, sari batek ez du esan nahi zu zarenik arlo horretan onena, beharbada, beste epaile batzuk egongo balira saria beste norbaitentzat izango litzatekeelako. Sariak adierazten du pertsona jakin batzuentzat egiten duzun lanak baduela nolabaiteko indarra eta sakontasuna. Hori gauza handia da niretzat, adierazten baitu literaturan oraindik badudala zeresana eta jendeak baduela hori irakurtzeko nahia ere.

Eta zer uste duzu ikusi duela epaimahaiak *Francesco Pasqualeren bosgarren arima* liburuagaz? Liburuekin askotan gertatzen da ez dakizula horrek hartzailearengan izango duen bultzada; hau da, zuk badakizu zer

Francesco Pasqualeneren bosgarren arima

XIX. mendean Italiako Sapri herritik Bermeora migratu zuen Francesco Pasquale Unairen arbasoaren bizitza du abiapuntu. Liburua elkar lotuta dauden 20 narrazio independentez dago osatuta. Errealismo tragikoa eta irudi lauso eta zatikatuak nahasten dituen kontakizunak, lanaren, maitasunaren, eritasunen eta bizitzaren iheskortasunaren inguruko gogoeta egiten du, Wagner edo Verdi bezalako konpositoreen musikak lagunduta.

kontatu nahi duzun, urteak ematen dituzu horren inguruan gogoeta egiten, baina emailtzak duen jariatasuna eta irakurlea bideratzeko indarra ezin daitezke kontrolatu, eta ez dakizu sekula irakurleek nola hartuko duten hori. Orain, honetan, ordea, egia da amaitzean eta errepasatu nuenean, pentsatu nuela lortu nuela nahi nuen erritmo, dinamismo eta indar hori ematea. Jendeak irakurri zuenean ere esan zidan bete-betea asmatu nuela, eta nire inpresioa ere hori bera izan zen, eta sariketan egon diren epaileek ere hori bera antzeman dute. Liburu honekin nahi nuen guztia lortu nuen, pozik geratu nintzen emaitzarekin.

Azala Alex Orbe ilustratzaileak egin du, bera ere arrakastaren pieza bat izan da? Bai, noski. Ni bezala, algortarra da, laguna, eta nire ideia kontatu nionean berehala ulertu zuen; puzzlearen emaitza ikaragarria izan da. Kapitulu bakoitzean zeuden elementuak kontatu nizkion eta berak guztiak marraztu zituen eta gero puzzle-piezetan jarri. Pieza horiek sakanatuta daude, baina jendeak liburu ira-kurtzen duenean, pieza horiek lotzen joango da; jolas hori oso polita iruditzen zait.

Aipatu duzu emaitzagaz pozik geratu zarela, baina Francesco Pasquale hurbileko norbait izateak ere eragina zuen horretan, ez da ala? Familiakoa da, eta kontu horiek beti hartzen

Eleberriak, umeentzako liburuak eta itzulpenak egin ditu, besteak beste, euskara eta literatura irakaslea ere den Elorriagak.

dira adeitasun handiagoz. Nik ez nuen bera ezagutu, inondik inora, baina familiakoa da eta gu berarengandik gatoz. Beraz, kariño handiarekin hartu nuen eta oso hurbiletik jarraitu nuen bere ibilbidea.

Baina zergatik zen Francesco Pasquale hain berezia? Berez ez dakit berezia izan ote zen, bera bezalako migratzaile asko egon delako, handik etorri direnak zein hemendik joandakoak ere. Bera Italia hegoaldetik etorri zen erregearen pertsekuziotik ihes egiten, eta hemen erroto zuen. Birritan ezkondu zen eta seme-alaba piloa izan zituen, eta imajinatzen dut euskaraz ere ikasiko zuela halako batean, kar-kar.

Bosgarren arimaren kontuak ere zeresan berezia dauka liburuan, ezta? Jolas literario bat da. Hor argi ikusi nuen Francescoren historia kontatu behar zela gizaki moduan dauzkagun epeen arabera: haurtzarora, gaztarora, helduarora eta zahartzarora. Apurka-apurka, bere prozesu guztia zehazten joan nintzenean, lau arima horietaz konturatu nintzen, eta bakoitzean norberaren arima oso desberdina dela ikusi nuen. Jolas hori asko gustatu zitzaidan eta pentsatu nuen Francescorek migratzen duten pertsonak daukaten bosgarren arima hori ere bazeukala; ez baita arima berria jaioterrian edo hartzen zaituen herrian, beste arima batean bilakatzen baita.

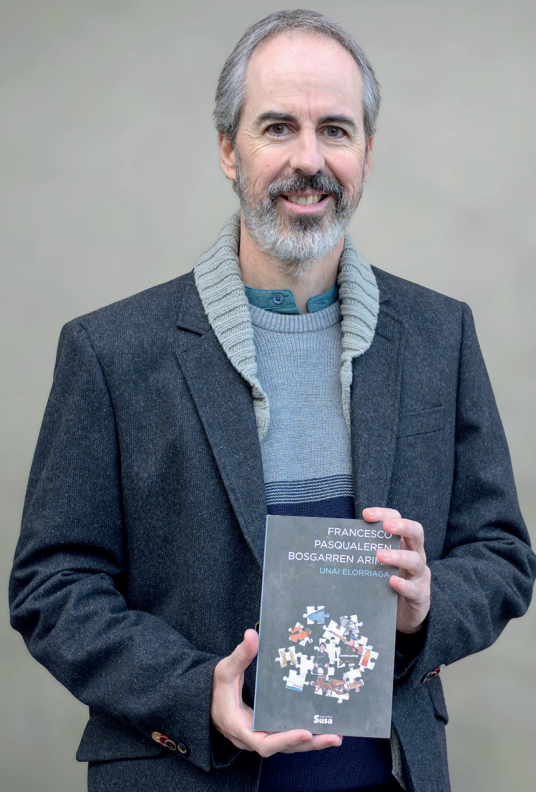
Euskal literatura «Herri txikia gara eta hizkuntza txikia da euskara, baina hor barruan dauzkagun baliabideekin egiten den literatura niretzat ikaragarria da. Proporzioan, nekez topatuko duzu hain hizkuntza txikituan halako literatura handia daukanik»

Irakurzaletasuna «Irakurleak beti izan gara gutxiengo bat; esaten da % 10 garela irakurtzen dugunak. Gutxi izan arren, badiugu kalitatezko euskarazko irakurleak ere»

Euskal literaturan tokia egin duzu, baina zelan ikusten duzu gaur egun euskaraz idazten diren liburuaren ekosistema? Herri txikia gara eta hizkuntza txikia da euskara, baina hor barruan dauzkagun baliabideekin egiten den literatura niretzat ikaragarria da. Proporzioan, nekez topatuko duzu hain hizkuntza txikituan halako literatura handia daukanik. Oso idazle onak ditugu: batetik, garai bateko, Atxaga, Sarrionandia, Arkaitz Cano, Eider Rodríguez eta horrelakoak; baina azkenaldian ere hasi dira gazteagoak ateratzen eta ikaragarritzko gauzak egiten ari dira; Miren Amuriza eta Nerea Ibarzabal, adibidez.

Nik beti kontatzen dut anekdota bat: behin Ipar Euskal Herrira joan nintzen hitzaldi bat ematera, eta Donibane Garazin lanean zegoen Parisko frantseseko eta literaturako irakasle batek esan zidan euskal literaturaren mailarekin harrituta zegoela. Bera Frantziako literaturan aditua zen, baina esan zidan batzuetan euskal literaturan Frantziakoan baino maila altuagoa zegoela. Hor distantzia hartu nuen, eta bera aditua izanik, pentsatu nuen zerbait berezia badagoela. Beraz, alde horretatik, ni oso optimista naiz, urtero-urtero oso lan txukunak argitaratzen direlako.

Aldiz, uste duzu euskal literatura kontsumitzen dela? Beti falta dira irakurleak. Irakurleak beti izan gara gutxiengo bat; esaten da % 10 garela irakurtzen dugunak. Gutxi izan

Elorriagaz batera, Karmele Mitxelenak eta Maite Rosendek ere jaso dute Euskara Literatura Saria 2025.

arren, baditugu kalitatezko euskarazko irakurleak ere. Baina historian zehar beti izan da horrela, ezin diogu mundu guztiari irakurtzea exijitu; aitzitik, lortu behar duguna da gutxiengo hori handitzea, eta kalitatezko liburuak irakurtzea, alde batera utz ditzatela topikoz betetako *bestseller* horiek. Horrelako liburuak irakurtzea ez dago txarto, baina kalitatezko irakurleak ere behar ditugu.

Zure ikasleen artean irakurzaletasuna nabaritzen duzu? Ez. Lantzean behin baten bat azaltzen da, baina urtero ditudan ehun bat ikasleren artean irakurleak lau edo bost besterik ez dira izaten. Hor ere merkatuak indar handia dauka, eta saltzen dizkieten gauzetan erortzen dira askotan, baina badaude irakurle handiak diren gutxi batzuk ere, eta pozen bat ere hartzen duzu noizean behin, izan baitut irakurtzea oso gustuko zuen ikasleren bat. Horiei liburuak gomendatu izan dizkiet eta, urteak pasa ostean, noizbehinka kalean aurkitzen ditut eta gogorarazten dizkidate gomendatutako liburu horiek eta halakoak. Hala ere, irakurtzea maite ez duenarentzat, zigor baten modukoa da etxeko lan bezala irakurtzera derrigortzea; nik liburuak opari moduan ikusten ditut, baina hori gaztelerazko literaturan edo musikan ere gertatzen da.

Eta HIRUKA bezalako tokiko euskarazko prentsaren egoera nola ikusten duzu zuk?

«HIRUKA lantzean behin irakurtzen dut eta oso gauza interesgarriak azaltzen dira bertan. Batzuetan, hurbileko edo oso hurbileko kontuak dira, eta beste batzuetan, gai orokorragoak; niretzat oreka hori izatea oso ederra da, asko gustatzen zait. Gainera, edukiak ere oso txukun daude eta erabiltzen den euskara aberatsa ere bada. Gero hori jendearengana heltzea beste kontu bat da»

Nik HIRUKA lantzean behin irakurtzen dut eta oso gauza interesgarriak azaltzen dira bertan. Batzuetan, hurbileko edo oso hurbileko kontuak dira, eta beste batzuetan, gai orokorragoak; niretzat oreka hori izatea oso ederra da, asko gustatzen zait. Gainera, edukiak ere oso txukun daude eta erabiltzen den euskara aberatsa ere bada. Gero hori jendearengana heltzea beste kontu bat da. Liburuekin gertatzen den bezala, gutxiengo batengana helduko da, eta horiek estimatzen badute eta gustura hartzen badute, bada, gaitz erdi eta aurrera!

Amaitzeko, ba al daukazu proiektu berririk esku artean? Bai, banabil zerbaitetan. Lehen-go urtean egin nuen euskal kantagintza eta poesiaren inguruko saiakera bat argitaratuko dut laster Pamiela argitaletxearekin. *Odola kantari* izenburua dauka eta proiektu hori ere aurkezteko lanean ibiliko naiz laster. Esan bezala, saiaketa bat da, baina fikzioa ere bada, beraz, ez da guztiz saiakera bat; nigan ohikoak diren gauza arraro horietako bat da, baina uste dut oso irakurteraza eta goxoa dela irakurtzeko, baita barre egitekoa modukoa ere. Horrez gain, Alex Orberekin batera egin dudan umeentzako liburu bat ere argitaratuko dugu hemendik gutxira: *Andrakas jaunaren bizarrak*. Umeentzako kontu bat da, etengabe bizarra hazten zaion gizon baten eta bizi dituen arazoen ingurukoa. ◀

Bidean Erromeria Argia Ereiten sariak 2025

«Lagun arteko kontua da hau;

IZARO GARCIA VELASCO ▶

Zortzi urte daramatza talde honek oholtza gainean. 2016an sortu zuten eta, ordutik, Euskal Herriko plaza ugaritan ibili dira dantza eta giro ona zabaltzen. Algortan sortutako Bidean Erromeria lagunarteko ilusio hutsetik abiatu zen eta, denboraren poderioz, inguruko jaien eta gazte giroaren parte garrantzitsu bilakatu da.

2016an sortu zen taldea, Algortan. Nolakoa izan zen hasierako momentu hura? Kerman eta biok (Ainhoa) hasi ginen, Batxilergoan geundela. Musika-estilo berdina gustuko genuen, eta horrek, nolabait, elkartu gintuen. Gero eta gehiago jotzen hasi ginen, eta momenturen batean pentsatu genuen: «Zergatik ez dugu hau handitzen?». Lagunen artean hasi zen guztia.

Zer oztopo topatu zenituzten hasieran? Ez genuen bateria-jolerik! Ezta entseatzeko lekurik ere... Denbora eta dirua inbertitu behar izan genuen gure kabuz. Horrez gain, abestiak moldatzea erronka handia izan zen; bakoitzak bere estiloa zuen eta gure modura ekarri behar izan genituen. Prozesuan ikaragarri ikasi dugu.

Noiz iruditu zitzaizuen proiektua serio bihurtzen hasi zela? Egia esan... oraindik ere ez gara horretaz guztiz kontziente. Ez dugu «gauza serio» moduan bizi. Lagun artean musika egitea da guretzako garrantzitsuena. Egia da azken bi urteetan kontzertu gehiago eman ditugula, bai, baina hori bigarren planoan dago. Hori da, hain zuzen ere, Bideanen xarma, ezta?

Zer lortu gurako zenukete Bidean Erromeriagaz?

«Gure artean sortutako "familia giroa" mantentzea da gure helburua. Taldea seriotasunean hazi bada ere, guretzat lagun arteko proiektua izaten jarraitzen du, hobby bat. Horixe da, hain zuzen ere, proiektu honen alderik ederrena, ezta?»

Bidean Erromeriak urte

Irakurri ezazu elkarrizketa osoa www.hiruka.eus webgunean edo goiko QR kodigoa eskaneatuta.

Zein izan da orain arteko kontzerturik bereziena? Bruselakoa, dudarik gabe. Esperientzia biribila izan zen: asteburua kanpoan pasa genuen, bertako euskal etxeak antolatuta, gure lagunak bertara etorri ziren ere... Izugarrizko giroa. Baina noski, Algortan jotzea ere berezia da. Etxean egoteak errespetua ematen du; denak ezagunak dituzu aurrean. Baina une magikoa da beti, euren babesaren sentitzen dugu jotzean. Sopelan ere etxean bezala gaude; bateria-jolearen kuadrilla oholtzara igotzen da gurekin abastera!

GetxoGasol

Urteko 365 egunetan gaude zabalik

- Garbiketa gunea
- Denda eta okindegia
- GnG tailerra
- Solaguren Jatetxea

☎ 944 301 500

📍 Getxo eta Berango artean

GetxoGason Euskararekin bat!

Iñaki Bitxitegia

Montblanc, Longines eta TagHeuer agentzia ofiziala

Villamonte plaza 3
94 430 23 45

Algorta

Telletxe 1
94 460 27 41

hor dago gure xarma»

dezenete daramatza kontzertuak eskaintzen. BIDEAN ERROMERIA

Taldea Argia Ereiten sarietan. HODEI TORRES

Azken urtean 20 kontzertu baino gehiago eskaini dituzue. Zer ematen dizue horrek? Asko. Izugarri ondo pasatzen dugu, lagunaren artean egoteko momentua delako, baina konpromiso handia eskatzen du. Oro har, maiatza eta ekaina izaten dira hilabeterik gogorrenak. Uztaila eta abuztuaren atseden hartzen dugu, baina ez gara inoiz erabat libre geratzen; beti dago zereginen bat.

Zer irizpide jarraitzen duzue abestiak aukeratzeko? Zerrenda finko bat dugu,

«Lagunen artean musika egitea da guretzako garrantzitsuenak. Badaude kontzertu gehiago, bai, baina hori bigarren planoan dago. Hori da, hain zuzen ere, Bidean-en xarma»

eta herriak dantza jakin bat eskatzen badu moldatzen gara, baina planari tinko eusten diogu. Badaude hasieratik mantendutakoak: *Lokaleko leihotik, Lau teiltatu...* Erromeria baten oinarriak, ezta?

Non joko zenukete gustura? Sanferminetan jotzea izugarria litzateke. Baina Euskal Herritik kanpora ere ateratzeko prest gaude, kar-kar. Halere, gure ametsa Korrikan jotzea da. Aurten Bilbon bukatuko da, eta iristen den unean gure musika entzutea... hori bai bizipen polita! ◀

AINGARA
BORDATU ETA KANDELAZ ZURE GUSTORA...

944 038 953 • Ibaiondo, 13 48930 Erromo • GETXO

bai
euskarari

irati
MODA GAZTEA ETA ARROPAK

94 491 12 71
iratialgorta@gmail.com
Torrene, 2 48991 – ALGORTA

Jabi Onaindia Bizkaia Irratiko zuzendaria

«Euskarazko komunikabideok

NAHIA MARTINEZ GONDRA ►

Bizkaia Irratia «hurreko» medio gisa definitzen du Jabi Onaindiak, ize-nak aditzera ematen duen moduan, «bizkaieraren hautua hasiera-hasieratik egin ebana». HIRUKAK 10 urte egin dituen honetan, euskarazko komunikabideen, desinformazioaren eta tokikotasunaren inguruan berba egin dugu Onaindiagaz. Nork ez du, bada, Bizkaia Irratiko uhinez gozatu inoiz?

Bizkaia Irratian tokikotasuna kontuan hartzen duzue, baina, aldi berean, Bizkaia osoari erreparatzen diozue. Nola aukeratzen dituzue lantzeko gaiak? Gai orokorrak dira saio batzuetan egiten dira, eta zehatzagoak, beste tarte batzuetan. Tokiko hedabidea garen, tokian tokikoa aipatzen hasten gara. Baina, batzuetan, egia da oso gatza dala hautaketa egitea, eta lokalismoetan jausteko arriskua dago. Ahalegintzen gara Bizkaia osoa beti buruan eukiten, herri handiak zein txikiak. Nortasun handiko auzoak dagoz Bizkaian eta bertan bizi dan jentea kontuan hartu biher da. Badekogu ohitura herri euskaldunetara joateko saioak egiten ere, horrela, Bizkaia osoak euki dagian lekua Bizkaia Irratian, ez jausteko bakarrik handienen kontuetan.

Zein abantaila ditu aipatutako tokikotasun horrek? Batetik, jentantzako hurrekoa izatea: bere auzokoa eta herrikoa kontetan zabiz. Guretzako gure entzuleak oso hurrekoak dira, ia gure etxeokak dira eta gu be eurentzako. Konfiantza-giro bat sortzen da eta hori inportantea da bizi doguzan garaietarako. Mesfidantza asko dago komunikabideetan, eta sinesgarritasunean irabazten dogu.

Mesfidantza horri nola egiten diozue aurre? Orain dala urte pare bat ekimen bat egon zan Adimen Artifiziala hedabideetan modu etiko eta egokian erabiltzeko, eta Bizkaia Irratia aitzindarietako bat izan zan. Hala, AA erabiltzeko dekalogo bat sortu gendun. Bertan batu ginan hedabide ezberdin batzuk eta konpromisoa hartu gendun AA modu etiko eta egokian erabiltzeko. Hala, entzuleei komunikatzeko guk zein erabilera egingo gendun eta horregaz aurretik joateko.

Gaur egun dagoan hainbesteko informazioagaz eta desinformazioagaz gizarte-sa-

«Batzuetan, euskarazko komunikabideak proiektu txikiak dira, makal dagozanak diru aldetik. Eta horrek beti dauka bere eragina egiten dan lanean, baliabide urriak dagozalako»

JABI ONAINDIA
BIZKAIA IRRATIKO ZUZENDARIA

Erronkak

«Badakigu gero eta jente gehiako dakiela euskaraz, baina erabileran arazoak dagoz. Beharbada, jenteak euskaraz badaki, baina, oster, hedabideak ez dira hainbeste konsumiduten. Gero, bestetik dago belaunaldi aldaketa gure entzuleen artean zelan egin. Ze badakigu gaur egun hedabideak konsumiduteko ohiturak asko aldatu dirala eta irrati tradizionala behintzat jende gazteak ez dauela hainbeste entzuten»

reetan eta komunikabideetan, jendea badoa pentsetara danok gabizela guzurretan edo *fake news*-ak zabaltzen. Arriskua badago eta inportantea da guk horrerri aurre hartzea eta gure kontsumitzaileak konfiantzazko giro hori eukitea. Zintotasunez lan egin behar dogu gure entzuleentzat eta beti egiagaz jo-katuz.

Beraz, zuek ere digitalizaziora eta sare sozialen garaietara batu zarete? Komunikabideok eraldaketa prozesu batean gagoz. Bizkaia Irratia, lehen, bakarrik irratia zan eta uhinez entzuten zan. Gero, apurka-apurka, webgunea sortu zan oinarritzko informazioa emonda.

Orain, podcastak eta nahiko webgune aurerratuak dekoguz. Gizarte sareetan saltoa emon dogu ere: Instagramen, TikToken eta X-n gagoz.

Langileen profilean aldaketak egon dira: lehen, kazetariak eta komertzialak egoazan; eta gaur egun, ikus-entzunezkoen profila sartu dogu. Bideoak asko kontsumiduten eta partekatzen dira.

Adimen Artifizialean pausotxoak emoten gagoz eta hori benetan ezagutzen. Potentzial itzela dauka eta hortik lan egingo dogu. Transkripzioetarako aukera emoten dau eta informazioa topetako ere batzuetan ondo dator... baina horren atzetik badakigu kazetariak egon behar direla beti.

Orokorrean, nola ikusten duzu euskal komunikabideen egoera? Ikusten dot euskarazko komunikabideetan oso ekosistema sendoa dagoala. Komunikabide asko dagoz eta, gainera, esparru guztietan: idatzizkoak, irratia, Interneten aukera zabala... Tokian tokikoa eta maila orokorrean be bete egiten dana. Esango neuke, beste aldetik, lan txukuna egiten dala eta euskaraz dagozan komunikabideak konfiantzazkoak direla.

Gero, beste kontu bat da euskal komunikabide horietan bizi dan egoera ekonomikoa, akaso. Batzuetan, proiektu txikiak dira, makal dagozanak diru aldetik. Eta horrek beti dauka bere eragina egiten dan lanean, baliabide urriak dagozalako. Egia da euskal komunikabideak batuta dagozala; besteak beste, Tokikom bertan dago, eta sarean lan eginda indarra lortzen dogu.

Esango neuke baita be euskal komunikabideok kontsumitzaileak behar doguzala.

kontsumitzaileak behar doguz»

Bizkaia Irratiak AA era etikoan erabiltzeko konpromisoa du. ESTIBALIZ MAGUREGI

Hedabideetan eskaintza badago, lan serioa egiten da, baina gero, hartzaile aldetik, ahalgina eskatuko nioke euskaraz dakien jenteari. Probetako, irakurteko, entzuteko... aukerie emoteko euskal komunikabideei ere, gauza txukunak egiten diralak.

Sarea aipatu duzu. Garrantzitsuak ikusten dituzue medioen arteko sinergiak? Beti dira inportanteak, ezta? Egia esan, euskal komunikabide pilotxoak gagoz. Tantatxoak gara gure inguruan, baina, guztion artean, oso ekosistema zabala sortzen dogu.

Bizkaiera

«**Bizkaieran alfabetatzeko moduak badagoz, baina egia da behin euskaraz ikasi eta gero jendeak ez dauela pauso hori emoten askotan. Horregatik, uste dogu bizkaierak berak be behar dauela bultzada eta sendotze bat, eta horretan lan egin behar dogu»**

Sinergiak egotea eta alkarregaz komunikazioa eukitea eta proiektuak aurrera ataratea ahal danean. Hori oso inportantea da eta egiten dogun gauzetako bat da.

Zeintzuk dira Bizkaia Irratiko etorkizuneko erronka nagusiak? Bi izan leikez: bata, beti daukaguna, euskerearen erabilera zelan sustatu gagozan lekutik eta bizkaiera zelan sustatu ere. Bigarrenik, belaunaldi aldaketa.

Badakigu gero eta jente gehiuk dakiela euskaraz, baina erabileran arazoak dagoz. Beharbada, jenteak euskaraz badaki, baina, oster, hedabideak ez dira hainbeste kontsumiduten.

Gero, bestetik dago belaunaldi aldaketa gure entzuleen artean zelan egin. Ze badakigu gaur egun hedabideak kontsumiduteko ohiturak asko aldatu dirala eta irrati tradizionala behintzat jende gazteak ez dauela hainbeste entzuten. Badakigu ere gaur egun beste bide batzuk erabilia erakarri ahal dogula jente hori, gizarte-sareak erabilia, etab.

Gure helburua da beti erakustea Bizkaia Irratiaren jasotzaileak izanda, euskeriaren jasotzaileak izango dirala ere eta euskeraz egiteko ohitura zabalduko dogula geure artean.

Kuriositatez, igarri duzue gero eta jende gutxiagok hitz egiten duela bizkaieraz? Bai. Egia da gaur egun eskolan batuaz ikasten dala, eta bizkaierak bere lekua apur bat galdu leike alde horretatik. Lehenago, ikastetxe batzuetan bizkaieraz ikasten zan, baina egun, horiek gutxituz joan dira. Etxeko transmisioa dagoenean ikasten da.

Alfabetatzeko moduak badagoz, baina egia da behin euskaraz ikasi eta gero jendeak ez dauela pauso hori emoten askotan. Horregatik, uste dogu bizkaierak berak be behar dauela bultzada eta sendotze bat, eta horretan lan egin behar dogu. Euskara badabil hiztunak irabazten, baina bizkaiera galtzeko arriskuan egon leike hemendik eta urte askotara.

Bukatzeko, zergatik egin euskal komunikabideen alde? Oso lan zintzoa egiten dogulako, kalidadekoa eta gogoakaz. Inguruaren berri emoten dogu euskal komunikabideok, geuretik emoten dogu geure hizkuntzan. Hori balio erantsia da: euskal komunikabideen alde egin ez gero, bertoko hizkuntza jasoko eta zainduko dalako. ◀

Geuria Hego Uribeko herri-komunikabidea

«Ez genuen folklore hutsean geratu nahi izan, gure lekua izateko borrokatu nahi genuen»

ANDER ZARRAGA ▶

Geuria Hego Uribeko tokiko euskaraz hutsean egindako komunikabidea da. HIRUKA bezala, eskualdeko beste hedabide eta elkarte batzuen elkarlanetik sortutako komunikabidea da. Geuria 2014an argitaratu zen lehen aldiz, eta ordutik bere eboluzioa eta garai berrietara moldaketa etengabea izan da. Gauza horietaz, tokiko kazetaritzaz, euskaraz eta etorkizuna nola ikusten duten galdetu diegu Jon Villapun eta Maider Ibañez Geuriako kideei.

Nola sortu zen Geuria? JON VILLAPUN: Komunikabidearen lehen argitalpena 2014ko urrian izan zen, baina aurretik bi urteko sortze-prozesua egon zen. Horretan, egotza zein zen eta zer egin genezakeen ikusteko bileretan Basauriko eta eskualdeko hainbat elkarte egon ziren; Berriarekin ere hitz egin genuen, Hitza hemen ere zabaltzeko asmoa zuten galdetzeko, eta Tokikomekin ere egon ginen. Gainera, gu 30 urte dituen Ameba Kultur Elkarteko kideak ginen orduan ere, eta, Geuriatik aparte, Basaurin gaztelaraz egiten den Bidebieta komunikabidea ere kudeatzen dugu. Hasiera-hasieratik, % 100ean guk kudeatzea erabaki genuen, nahiz eta Tokikom eta Hekiminen parte izan, eta horrela hasi zen Geuria.

MAIDER IBAÑEZ: Nik orduan bukatu nuen unibertsitatea, eta Bidebieten egin nituen praktikak. Orduan, Geuria sortzen ari zen eta sartzeko proposamena egin zidaten. Horrela hasi nintzen; beraz, guk hasiera-hasieratik daramagu. Lehendabizi Jon eta biok geunden bakarrik, geroago, hirugarren kazetari bat sartu zen, eta, gaur egun, horrela jarraitzen dugu, nahiz eta beste bi edo hiru pertsona izan kanpotik batzuetan laguntzen digutenak, bai kolaborazioak egiten, bai administrazioan, bai webgunearen kudeaketan, adibidez.

«Ikus-entzunezko baliabideei esker euskaldunak ez diren, baina euskararen alde dauden, hainbat pertsona etorri dira gurera; izan ere, badaude euskaldunak izan ez arren hizkuntzaren alde dauden asko. Horiek ere gure komunitatearen parte dira eta horientzako tartea izan behar dugu»

«Sareetan erreferentzialtasuna lortzea oso zaila da, baina Geuria paperean hartzen duenak horretan bakarrik jarriko du arreta»

Eskualde mailako euskarazko komunikabidea izatea erabaki zenuten hasieratik? J. V.: Hasieran ez genuen eskualdeko euskarazko komunikabide baten alde egin; komunikabide elebiduna nahi genuen, baina, gero, gehiengoak erabaki zuen % 100ean euskarazkoa izan behar zuela. Guk zerbait konpetitiboagoa egiteko ideia genuen, batez ere, eskualdean dagoen gaztelarazko komunikabideen inbasioari aurre egiteko. Hala ere, euskaraz zerbait lehiakorra egitea erabaki zen, eta urteekin hizkuntzaren muga hori desagerarazten edo baliatzen ere saiatu gara. Ez genuen folklore hutsean geratu nahi izan, gure lekua izateko borrokatu ere nahi genuen.

M. I.: Eskualdean izandako beste hedabideek izandako ibilbide laburra ikusita, gure hasierako helburua iraunkorra izatea ere izan zen. Horrez gain, ekonomikoki egonkorrak ere izan nahi genuen, eta lantalde finkoa sortzea ere zen beste helburuetako bat; guk erabakitzea zer eta nola egin nahi genituen gauzak, hain zuzen ere.

Esango zenukete Hego Uribeko herritarrek eskualde izaera dutela? M. I.: Egia da hemen jendeak ez duela esaten Hego Uribekoa dela; udalerrria aipatzen du, baina nik esango nuke Geuriak bai lortu duela kohesio hori egotea. Herritarrak ezagutarazi ditugu, batez ere gazteak, beraiek ateratzen ditugulako. Hala ere, ez nuke esango hemen eskualde izaera dagoe-

Jon Goikouria, Jon Villapun, Eñaut Barandiaran eta Maider Ibañezek osatzen dute *Geuriako* lantaldea.

nik; erakunde batzuk ere hasi dira izen hori erabiltzen, adibidez, Hego Uribeko Ernai.

Eta zein da gaur-gaurkoz euskararen egoera eskualdean? J. V.: Datuek esaten dutenaren arabera, euskalduntze mailak gora egin du eta gazteak gero eta euskaldunagoak dira; aitzitik, erabilera-datuak oso txarrak dira. Basauri da udalerririk handiena, eta erabilera % 3 inguruan dabil, oso baxua. Horrek ez du esan nahi euskarazko komunikabideak kontsumitzeko gai ez direnik. Gure helburuetako bat jendea euskarara erakartzea da, eta uste dut horretarako hainbat eta hainbat formula pentsatu eta gauzatu ditugula. Adibidez, ikus-entzunezko baliabideei esker euskaldunak ez diren, baina euskararen alde dauden, hainbat pertsona etorri dira gurera; izan ere, badaude euskaldunak izan ez arren hizkuntzaren alde dauden asko. Horiek ere gure komunitatearen parte dira eta horientzako tartea izan behar dugu. Azken urteotan, horrekin jarraitu dugu eta bideoekin jendeari mikro bat jarri diogu, eta ikusi dugu kalean euskaraz hitz egin ez arren, *Geuriari* euskaraz egiten diotela.

M. I.: Beldur apur batekin hasi ginen kale-inkestak egiten, ez baikenekien zein izango zen erantzuna. Hala ere, jendea hasieratik egon da erabat prest euskaraz egiteko, eta maila oso onarekin gainera. Aktibazio moduko bat eragin dugu, jendeak ez duelako zalantzan jartzen gurekin euskaraz egingo dutela.

Nola ikusten duzue tokiko hedabideen etorkizuna?

«Tokiko komunikabideek tokikoak izaten jarraitu behar dute. Euskal Herrian egin den tokiko komunikabideen sareak indarra du, bakoitzak berean. Eta horrek balio handia du. Baina hori uniformatzen den momentuan indarra galduko dugu, balio norberak bere eragipean duen eremuan duelako: **guk. hemen: HIRUKAK Uribe Kostan: 'Aiaraldea'k berean... Autonomia hori galtzen bada, indar hori diluitu egingo da. Gainera, gero eta kazetari gutxiago daude, are gutxiago tokikoan lan egiteko prest. Etorkizuna BBCK egiten duen Local News Partnership bezalako ereduak ikusten dugu: tokiko komunikabideekin hitzarmenak sinatzen dituzte, txikiak egiteko beraiek egin ezin dituzten piezak, hurbiltasuna eta tokikoaren ezagutza handiagoa baitute»**

Horretarako sare sozialak berebiziko tresna dira. Nola kudeatzen duzue presentzia horietan? M. I.: Sare sozialak hasieratik erabiltzen ditugu, eta badakigu bakoitzean zein den gure publikoa, beraz horretara bideratzen saiatzen gara: gazteak, Instagram, eta helduagoak, Facebook, adibidez. Horren arabera, eduki batzuk edo beste batzuk sortzen ditugu, jendeari albisteetatik aparte bestelako gauzak ikustea ere gustatzen zaiolako.

J. V.: Adibidez, lehen urteetan Instagramen ez genuen ezer egiten, baina momentu batean erabaki genuen horretara bideratutako edukia egin behar genituela eta protagonistak pertsonak izan behar zirela. Beste komunikabideek galdetzen ziguten ea nola lortzen genuen jendeak kamerara berba egitea, eta guk esaten genien helburua zela herritarrek beste herritarrei zuzentzea, ez *Geuriari*. Horrela hasi ginen eta orain jendeak mikrofonoarekin ikusten gaituenean badaki zer den datorrena. Lortu dugun gorakada izugarria izan da, eta gero eta lan hobeagoa ari gara egiten; etengabe aztertzen ditugun datuek ere hori diote. Gainera, guretzako euskarri oso balidoa ere bada, webgunea oinarria izan arren, beste baliabide batzuk ere erabili behar ditugulako jendea erakartzeko.

Dena den, paperezko aldizkaria mantentzen duzue eta hilabetero argitaratzen duzue. Papera jarraituko duela uste duzue? M. I.: Lan gehigarria da eta askotan oso estresagarria izaten da, hilero-hilero asteburu bat maketan lan egiteko erabiltzen baitugu, astelehenetan inprentara bidali ahal izateko. Eguneroko lana digitalerako egiten dugu eta gero hori paperera moldatzen dugu. Gero, eskusibotasuna duten elkarrizketak eta erreportajeak lehenengo paperean ateratzen ditugu eta gero eramaten ditugu webgunera.

J. V.: Askotan galdetu digute ea zergatik ez garen hamaboskaria edo astekaria, diru gehiago aterako genukeelako diru-laguntzetatik, papera baita agintzen duena horietan, digitala bigarren mailan dagoen bitartean. Hala ere, guk uste dugu beste modu batera planteatu daitekeela, uste baitugu papera badaukala luxuzko moduko kutsu hori, beste euskarri mota bat da, baina ez dakit jendeak horrengatik ordaintzeko prest egongo litzatekeen. Azken urteetan paperaren erabilerak behera egin du, batetik ez delako ekologikoa, eta, bestetik, ez daukalako Internetek duen berehalakotasun hori. Hala ere, papera beste funtzio bat duela uste dut, hausnarketarako tartea ematen duelako, beste ikuspuntu bat ematen diolako gure lanari. ◀

Ander Goikoetxea EHuko irakaslea

«Euskaraz bizi den eskualde

IKER RINCON MORENO ▶

Tokiko komunikabideen arloan aditua da Ander Goikoetxea, EHuko irakaslea. Gertuko hedabideen errealtatea eta bilakaera lantzen ditu ikasleakaz, eta askotan hausnartzen du haiekaz komunikabide horien erronken eta aukeren inguruan. Testuinguru horretan, berarengana jo dugu, iragana eta etorkizuna uztartuz, tokiko kazetaritzaren norabideaz berba egiteko.

Nolakoa izan da euskarazko tokiko komunikabideek azken hamarkadetan izan duten bilakaera? Azken 30 urteetan bilakaera jarraitua baina irregularra izan da: kopuruz, hazkundera; egituraz, zaurgarritasun iraunkorra. 90eko hamarkadako herri-aldizkari boluntarioetatik sare profesionalizatuagoetara igaro gara, eta gaur egun eredu digital eta multimedia baterantz doa sektorea. Euskal Herrian buru-belarri euskaraz jarduten duten tokiko hedabideak 90 inguru dira, eta tokiko euskarazko komunikabideen kopuruak gora egin du, eskualde euskaldunenetan batez ere.

Zer eginkizun izan zuten hasierako herri-komunikabideek euskararen normalizazioan? Euskararen sozializazio informaleko eskola izan ziren: euskara batuaren idatzizko erabilera eguneroko gaietan normalizatu zuten, eta herritarren parte-hartzea bultzatu. Horrez gain, 80ko hamarkadako azken txanparen testuinguruan, euskalgintzaren eta tokiko mugimendu sozialen bozgorailu izan ziren, hizkuntza eskubideen eta tokiko identitatearen aldeko diskurtsoak zabalduz.

Eta gaur egun? Normalizazioaren «abangoardia militantea» izatetik «zerbitzu publikoko azpiegitura» izatera igaro dira neurri handi batean: informazioa, agenda kulturala eta komunitatearen kohesioa bermatzen dituzte. Kohesioa, komunitateko kideen arteko loturak sendotuz, bai maila sozialean bai maila sinbolikoan, hau da, jendeak elkar ezagutu, elkarrekin sareak eta harremanak eraiki, elkarte eta ekimenetan parte hartu eta, aldi berean, «gu» sentimendua indartzea, hizkuntza, balio, oroimen eta erreferentzia komunak partekatuz.

Hizkuntza-normalizazioa ez da hain ikusgarri aldarrikatzen, baina praktikan egiten dute: euskaraz bizi den eskualde baten ispilu

Audientzia berriak, jomuga

«Gazteengana jo nahi bada, gazteak dauden guneetara joan behar da. Gaur egun, errealtatea da gazteak sare sozialen bidez mugitzen direla eta, beraz, gazteek erabiltzen dituzten plataformetan egon behar dute, formatu egokitu eta motzetan»

Partaidetza sustatu beharra

«Euskarazko tokiko komunikabideek gazteen partaidetza sustatu behar dute: gazteen kolaborazioak, iritzi-artikuluak, sare sozialetan elkarriketak... Gainera, «azalpen-kazetaritza» indartu beharko lukete, labur baina sakon»

AA erredakzio txikietan?

«Erredakzio txikiei lan errepikakorrek arintzeko balio dezake, hala nola transkripzioetan eta itzulpen azkarra. Izan ere, horrek denbora gehiago askatu lezake sormenezko kazetaritza-lanetarako eta ikertzaileagoetarako»

nagusi dira, eta erabilerarako eremu natural eta egunerokoak sortzen dituzte.

Zer alde ikusten dituzu euskarazko eta gaztelaniazko tokiko prentsaren artean? Euskarazkoek komunitateari lotutako edukiak lehenesten dituzte: euskalgintza, hezkuntza, kultur ekosistema lokala, herri-mugimenduak eta tokiko agenda politikoa ikuspegi hurbiletik. Gaztelaniazko prentsa lokala sarriago dago publizitate eta instituzio-komunikaziora bideratuta, eta diskurtso orokorrago eta desideologizatuagoa eskaintzen du.

Euskarazko komunikabideen kontsumoa hazi edo gelditu egin da urteotan? Kontsumoa ez da linealki hazi: euskarazko komunikabideen kopurua eta eskaintza igo dira, baina euskarazko hedabideen pisua herritarren dieta mediatikoan geratu egin da edo lehiakorragoa bihurtu da, batez ere gazteen artean. Ikerketek erakusten dute sareko kontsumoak hazten diren heinean, euskarazko eta gaztelaniazko edukien arteko lehia areagotu egin dela.

Pandemia inflexio-puntua izan zen gertuko informazioa lehenesteko; hori mantentzen al da gaur egun? Pandemiaren gertutasunaren baliua agerian geratu zen eta tokiko hedabide askok audientzia historikoak lortu zituzten; konfiantza-kapital hori, neurri batean, mantendu da. Euskarazko tokiko hedabideek, bestelako komunikazioa lantzen duten heinean, masa hedabideek ezarritako eduki eta ikuspegitik at daude. Beraz, «hedabide alternatiboen» aterpean identifikatu ditzakegu, eta horien berezitasun nagusienetarikoa da krisi egoera bortitzenetan euren kontsumoa zeharo handitzen dela, jendeak bestelako informazioa behar duelako. Horregatik ere, gaur egun kontsumo-mailak ez dira goi puntuko urte haietakoak, eta jende askok berriro ere hedabide orokor eta sare sozialetara desplazatu du arreta. Esango nuke pandemiak fidagarritasunaren ideia sendotu duela, baina ohitura egonkor berriak neurri mugatuan ezarri zituela.

Uste duzu euskarazko tokiko hedabideek eragin politikoa edo kulturala eta soziala dutela? Bai, eskala apal baina eraginkorrean. Tokiko agenda markatzen dute (hizkuntza-politika, hirigintza, memoria historikoa, feminismoa...), eta, batzuetan, udal-politiken

baten ispilu nagusi dira»

Ander Goikoetxea Kazetaritza Graduko irakaslea da EHUn. HODEI TORRES

norabidean eragin argia izan dute. Kulturalki, tokiko sorkuntza, sortzaileak eta bertako memoriak ikusgarri egiten dituzte, eta, sozialki, komunitatearen kohesioa elikatzen dute.

Zein dira gaur egun dituzten egiturazko ahulezia nagusiak? Eskala ekonomiko txikia (audientzia eta merkatu mugatuak), diru-iturrien dibertsifikazio eskasa eta baliabide teknologikoetan inbertsiorako aukera urriak. Horri gehitu behar zaio lan-baldintza prekarioak, kudeaketa-lan handia talde txikietan pilatzea eta audientzien neurketarako sistema egonkorrik ez izatea, publizitate eta politika publikoetan eztabaida-posizio ahulagoa ekarritz.

Profesionalizazio eta belaunaldi-errelebo nahikorik al dago sektorean? Profesionalizazioa nabarmen hazi da, baina ez dago erreleboa bermatuta tokiko proiektu guztietan. Kazetari gazteek denbora laburrerako egiten dute lan; ondoren, soldata eta egonkortasun handiagoko hedabideetara mugitzen dira.

Unibertsitatean, ikasleek zer iritzi dute tokikoen inguruan? Gazteek interesa erakusten dute, baina, aldi berean, gero eta gehiago dira albisteak saihesten dituztenak eta sare sozialak informazio-iturri nagusitzat dituztenak. Nire esperientziatik, ikasle askok tokiko hedabideak «bigarren mailako» aukera profesional gisa ikusten dituzte, baldintza ekonomikoengatik eta prestigio-sistema zentralistagatik; hala ere, gero eta gehiagok baloratzen dute tokiko proiektuen zentzu soziala eta esperimintatzeko askatasuna. Tokiko

Bigarren mailakoak?

«Gizarte sendo batean, tokikoa eta herritarren eguneroko arazoak lantzen dituzten hedabideek izan beharko lukete lehen mailakoak, beren eragin zuzenagatik. Tokikoa “bigarren mailakotzat” jotzea, funtsean, ikuspegi zentralista eta audientzia masiboen logikan preso egotea da»

Etorkizuna, nolakoa?

«Bi eszenatoki ikusten ditut: optimistan, gaur egungo sare zabala pixkat trinkotu eta sinergia handiagoak lortzen dira; ezkorenean, hedabide batzuk desagertu edo gaztelaniazko egitura handiagoetan diluitzen dira»

proiektuak ezagutzen dituztenean, askotan pertzepzio hori nabarmen hobetzen da.

Nola eragiten die kontzentrazio mediatikoak (talde handiak, plataforma digitalak, sare sozialak) hedabide txiki horiei? Bi trantsizio paralelo jasaten ari dira: alde batetik, talde handien eta plataformen kontzentrazioa, publizitatearen zati handi bat eramaten duena; bestetik, sare sozialek banaketa-kontrola eskuratzea. Horrek tokiko hedabideak ikusgarritasunaren eta irabazien lehian ahultzen ditu, eta algoritmoen menpe jarri. Aldi berean, plataforma horiekin audientzia berrietara iristeko aukera dute, baina baldintza desorekatuan.

Euskarazko tokikoak «nitxo» itxi bihurtzeko eta publiko berrietara ez iristeko arriskurik ba al dago? Bai, arriskua errealista da, batez ere audientzia «konbentzietuekin» bakarrik hitz egiten badute, tonu eta gai erreplikakor berberekin. Hizkuntzaren defentsa eta eguneroko arazo sozialen tratamendua uztartu behar dira, ez bata bestearen ordez.

HIRUKAk urteak daroatza eskualdean erreferentziatzeko bitarteko gisa finkatzen. Zer egin du ondo bere komunitatearekin konektatzeko? Nire ustez, hiru indargune nabarmen izan ditu: gertutasun agenda (Uribe Kostako herrien ahotsa eta kezak lehen lerroan jarri dituen), euskarazko hizkera naturala eta ulerterraza eta komunitate-sareekin lotura estua. Horri gehitu behar diogu kanal aniztasuna (papera, weba, sare sozialak) eta tokiko eztabaida sozialetan posizio propioa izatea, eskualdeko identitate eta kohesiorako erreferente bilakatuz.

Eta zer du hobetzeko bide horretan? Nire ustez, HIRUKAk baditu hainbat hobekuntza-ildo, komunitatearekiko lotura sendotu eta etorkizuneko iraunkortasuna bermatzeko. Lehenik, gazteekin harreman sakonagoa lantzea funtsezkoa da: haientzat pentsatutako eduki eta formatuak (bideo laburrak, sare sozialetarako pieza arinak, podcast laburrak, gazteek sinatutako iritzi-atalak...) garatuz, eta gazte kolaboratzaileen sare egonkor bat eraikiz; HIRUKA bera haien esperimintazio-eta adierazpen-espazio ere bihurtu liteke. Bestetik, eduki aniztasuna eta herritarren parte-hartzea indartu behar lituzke. ◀

Euskaraz gozatzeko hamaika

Barrika

Abenduak 7, domeka

Euskararen Eguneko ospakizuna: Eingo!
Dantza Plaza, txalaparta eta zeramika tailerra

12:00 | Udaletxe plazan

Goizean zehar hamaiketako egongo da.

Txalaparta joaldia

14:00 | Udaletxe plazan

Udalak eta herriko elkarte desberdinak antolatuta.

Abenduak 14, domeka

UK berbaLANEAN

09:00 | Plentziako metro-geltokian

Uribe Kostako Berbalagunen Auzolanen inguruan arituko dira. Izen-ematea: 722 710 595 (Fabio).

Berango

Azaroak 30, domeka

Ikuskizuna: Txalaparta Experience

12:30-14:30 | Pilotalekuan

Familientzako saioa talo janagaz.

Abenduak 7, domeka

Antzerkia: Andereño

18:00 | Berangoko antzokian

Anita Maravillas Taldearen 6 urtetik gorako umeentzat.

Erandio

Azaroak 30, domeka

Sokatira tailerra

12:00-14:00 | Altzagako Irailaren 23a plazan

Familientzako saioa Goiherri Sokatira Taldeagaz.

Bakarrizketa: Nortasun agiria

19:00 | Josu Muruetan

Zuhaitz Gurrutxagaren bakarrizketa.

Abenduak 3, eguaztena

EUSKARAREN EGUNA

Berbodromoa eta trikipoteoa

18:00 | Josu Muruetan

Abenduak 5, barikua

Trikitia, panderoa eta txokolatada

19:00 | Erandioigoikoko plazan

Ta laurden taldearen eskutik.

Bertso-afaria

21:00 | Dandaka jatetxean

Izen-emateak: berbots@gmail.com.

Getxo

Abenduak 1, astelehena

Antzerkia: 39 lore

19:00-20:30 | Villamonten

Amancay Gaztañagaren antzezlan.

Abenduak 7, domeka

Mintzalagunok Durangoko Mintzodromora. Bazatuz?

9:45-17:00 | Mintzodromoan

Berbalagunekin Durangoko Azokara.

Abenduak 18, eguena

Irakurzaleen txokoa: Kanbodiako enbaxada

19:30-21:00 | Villamonten

Garazi Ugalde itzultzaile eta Zadie Smith idazleagaz.

Abenduak 17, barikua

IdaZaleen Txokoa

19:00-20:30 | Villamonten

Gorliz

Abenduak 3, eguaztena

EUSKARAREN EGUNA

Ikuskizuna: Gora Kopak

17:30 | Gorlizko frontoian

Musika, antzerkia eta dantzaren arteko topagune bizia.

Abenduak 4, eguena

Triki-kantu-poteoa

19:00 | Iberre Barri plazan

Gorlizen Euskaraz taldearen eskutik.

Abenduak 5, barikua

Eingo! erromeria

19:00-21:00 | Ibarreta plazan

Leioa

Azaroak 28, barikua

Poteo musikatua

19:00 | Udondoko tabernetan

Auzoko txikiteroen eskutik.

Azaroak 29, zapatua

Euskarazko kirol jarduerak

11:30 | Sabino Arana etorbidean

Haurrentzako musika-saioa

18:00 | Boulevardean

Kaktus Kantari taldearen eskutik.

Azaroak 30, domeka

Euskarazko tailerrak

12:00 | Txorierri kalean

ABENDUAK 3

Barrikan ere,
**euskaraz bizi
nahi dugu!**

EUSKARAREN NAZIOARTEKO EGUNA 2025

aukera

Aurten ere, Euskararen Nazioarteko Eguna ospatzeko publiko guztientzat bideratutako ekintzak abiatuko dituzte Uribe Kostako udalerriek datozen egunetan.

Abenduak 3, eguaztena

EUSKARAREN EGUNA

Berbodromoa

10:15 eta 18:30 | Bidebarri boulevardean

Mastitxu udal euskaltegiaren eskutik.

Ipuin kontalaria

18:00 | Errekaldeko Ludotekan

Abenduak 4, eguna

Hitzaldi-zikloa: *Hamaika begirada*

19:00 | Torre Ondizen

Leioako 500. urteurrena ospatzeko ekitaldia
Urtzi Goitiren eskutik.

Lemoiz

Abenduak 3, eguaztena

EUSKARAREN EGUNA

Herri-kirolak eta jolasak

17:00 | Urizar pilotalekuan

Herri-kirolak eta jolasak ume eta gaztetxoentzat.

Abenduak 5, barikua

Euskarazko Film Laburren XXII. Zirkuitua

18:30 | Armintzako Kultur Etxean

Euskaraz sortu eta ekoizitako film laburren zirkuitua.

Abenduak 6, zapatua

Euskal Jaia

13:00 | Armintzako portuan

Herriko argazki erraldoia eta bertso triki-poteoa.

Egur jolasak

17:00 | Armintzako frontoian

Plentzia

Abenduak 3, eguaztena

EUSKARAREN EGUNA

Ehun Bai Hitz ekimena: Bidaiaaren Hasiera

18:30 | Goñi Portal kultur etxean

Ekimenaren ostean bertan ateratako emailtzen txostena aurkeztuko da.

Sopela

Azaroak 30, domeka

Barinatxe Txistu taldearen kalejira

11:00 | Lubekon

Ohorezko aureskua, hamaiketako eta erromeria

12:30 | Ander Deuna baselizan

Ateosteko bira

19:00 | Ander Deuna baselizan

Eñaut Elorrietaren kontzertu akustikoa.

Abenduak 1, astelehena

Nagusientzako antzerkia

19:00 | Kurtzio kultur etxean

Abenduak 2, martitzena

Antzerkia: *Euskaldungak*

19:00 | Kurtzio kultur etxean

Nagusientzako antzerkia.

Abenduak 3, eguaztena

EUSKARAREN EGUNA

Bertsopoteoa

19:00 | Udaletxeko plazan

Abenduak 4, eguna

Zinema-foruma: *Azken erromantikoak*

18:00 | Kurtzio kultur etxean

Genero ikuspegiko zinema-foruma.

Urduliz

Azaroak 29, zapatua

Madduki ipuin-kontalaria

12:00 | Kultur etxean

Beti lagunak

17:00 | Egoitzan

Trikikalejira

17:30 | Marutzetik

Zinema: *Gaua*

20:15 | Kultur Etxean

Paul Urkijoren azken filmaren proiektzioa.

Azaroak 30, domeka

Diana txistulariakaz

11:00 | Antsonekoa plazan

Euskararen manifestua

12:00 | Antsonekoa plazan

Talo tailerra eta herri kirolak

12:15 | Antsonekoa plazan

Umeentzat bideratutako ekintza.

Euskal dantzak

13:00 | Antsonekoa plazan

Bertso-bazkaria

14:30 | Txiberi tabernan

Abenduak 3
Euskararen Nazioarteko Eguna 2025

Iragana mantenduz, etorkizuna eginez!

Lehen/Orain **Sopelako gasolindegia, 1995**

ITURRIA: EUSKADIKO ARTXIBO HISTORIKOA

Uribitakora

TESTUA
Iñigo Kortazar

DOINUA
Zer buruzbide
bihotz gabe

ARGAZKIA
Estibaliz
Maguregi

Gora Txapel Reggae!

Laurogeita hamar hamarkadatik reggae kulturari adi, uztailean Armintza baita Txapel Reggae-aren kabi. Zelai ertzean kanpin-dendekin dabil kuadrilla ugari. Portuan doinu dantzagarriak zaleak pozik dantzari, eta tartean badago hainbat ganja eta rastafari.

Ez da txikia Txapel Reggae-ak gurean duen itzala, asteburuan lagun mordoa haraino badaramala. Aire librean egoten dira kanpalekuan bezala. Argazkiari erreparatuz argi geratzen da hala: Quechua dela Euskal Herriko babesle ofiziala.

Ohitura horrek Armintzan dirau tinko udaroz udaro, eta aurrera segi dezala, joan dadila asago. Egun horretan Armintza txiki geratu ohi da zeharo. Eta amaitu baino lehenago aipatu beharra dago Armintza dela kale zein portu bat baino askoz gehiago.

ALBE

**Algortako
Bertsolari
Eskola**

Euskara nonahi eta noiznahi ikasteko aukerarik erosoena

AEK

euskara ikasteko aukerarik malgunea eta erosoena eskaintzen duen erakundea da. 100 euskaltegi baino gehiago dituzte Euskal Herriko zazpi lurraldeetan; horietako asko Uribe Kostan. Horietan, titulu homologatuak lortu gura dituztenentzako oinarritzko A1 mailatik C2raño doazen ikastaroak dituzte; taldeentzako ikastaroak, ikastaro trinkoak eta hainbat ordutegitan: goizez, arrastiz, asteke egun guztietan, jardunaldi bitan...

Horrez gainera, eskoletara joateko astirik ez dutenek E-uskaltegiak online ikasteko aukera ere daukate. Maila guztietako ikastaro hauek AEKren metodologian oinarrituta daude, eta askotariko iraupen, helburu eta edukiak izan ditzakete, ikasleen beharren arabera. Klaseak online eta malguak dira, erraz konektatzeko modukoak eta talde-lana tartekatzen dutenak.

Era berean, azken urteotan jardun biko ikastaroak ere ari dira sustatzen: aurrez aurreko eskolak eta lan ez presentziala uztartzen dituen sistema, hain zuzen ere.

«Aurten hasi naiz euskaltegian Euskotreneko oposizioa atera nahi dudalako, eta B2 maila behar dut; horrez gain, egunen batean, seme-alabak ditudanean, beraiekin ere euskaraz hitz egitea gustatuko litzaidake. Nire neskalagunak AEKra etortzea gomendatu zidan, bera oso pozik egon zelako: talde txikiak dira, maila altua da eta irakasleak ere oso onak dira; duela gutxi hasi arren, asko ikasten ari gara. Momentuz, titulua aterako dut, baina egunero hitz egiteko erraztasuna ere lortu nahi dut, uste dudalako garrantzitsua dela euskara jakitea»

JON ORTUBIA
LEIOAKO LAMIA AEK EUSKALTEGIKO IKASLEA

«Guk institutuan bertan ematen ditugu klaseak eta, gainera, diru-laguntzak ere ematen dizkigute, beraz, oso erraza da guretzat. Titulua atera nahi dugu, baina euskara maila ere hobetu nahi dugu. Uste dugu garrantzitsua dela hizkuntza bizirik mantentzea, besteak beste, gure arbasoei sor diegun zerbait ere badelako. Gainera, institutuan gaudenean, euskara-maila hobeagoa dugu, hemen asko ikasten dugu eta gero hori klasean asko nabaritzen da. Gainera, horri esker, klasetik kanpoko lagunekin eta kalean euskaraz erosoago hitz egingo dugula uste dugu»

TELMO TORDERA ETA ENARA GAUBEKA
AIXERROTA BHI INSTITUTUKO IKASLEAK

«Erretiroa hartu nuenean euskara ikastea erabaki nuen, eta AEKra etorri nintzen. Etorri baino lehen ez nekien ezer ere ez, nire garaian ez zen erakusten, beraz ez nuen aukera izan, baina nire amak bazekien, baita nire anaiak ere, baina nik ez nuen astirik. AEKra etorri nintzen ordutegia oso komenigarria zelako; ni beste hainbat kontutan sartuta nagoenez, niretzat erosoagoa zen ordutegia aukeratzea. Jende gehiena titulua lortzeko etortzen da, baina nik ondo hitz egiten ikasi nahi dut, eta, horretarako, behar ditudan oinarriak lortu ditut behintzat»

KARMELO LANDA
GETXOKO LAUAXETA AEK EUSKALTEGIKO IKASLEA

Hartu berba!, Uribe Kostako udalerrietako Ostalaritzan

Abenduaren 3aren atarian, Mankomunitateak herritarrek eta tokiko merkataritza aktibatuko dituen dinamika abiatuko du, kafe baten bueltan edo lagunarteko solasaldian euskararen erabilera areagotzeko, eguneroko ohitura bilaka dadin.

Eskualdeko 180 tabernatan 1,08 milioi ezpainzapi banatuko dituzte, guztira 8 hitz desberdinekaz apainduak. Tokiko berbak izango dira, Uribe Kostan erabilitakoak. Esate baterako, *txiri-txiki* (astiro). Xede nagusia da egunerokotasunean euskararen erabilera ohikoa bilakatzea, bertako establezimenduen balioa aitortuz: «Ostalaritza Uribe Kostako hezurdura da».

Hartu Berba! ekimenaren berba bakoitzak azalpena izango du tolesduren atzealdean, jo-

«Jarrera hori daukonak, Euskal Herri baten kontzientzi eusten dau»

IÑAKI GILISASTI
EUSKAL FILOLOGOA,
IRAKASLE-OHIA ETA
NON.EUS-EN SORTZAILEA

laserako gonbidapen gisa. Iñaki Gilisastiren lana funtsezkoa izan da horretarako: urteetako bilketari esker, 7.000 hitz baino gehiago batu ditu eskualdeko hizkeratik.

Irudien atzean ere bada istorioa: Gari San Martinen ilustrazioak izango dira ezpainzapietan ikusiko direnak, «bihotzetik sortutako marrazkiak». Bere esanetan, pertsonen «irudimena piztu» gura du, jolaserako eta euskaraz aritzeko ahaleginerako tartea eskainiz.

Ekimenak, hortaz, badu egunerokotasuna. Izan ere, euskarazko hitz bat erakutsi, eta hori esker, agurra, edo eskerrak euskaraz egitea da xedea. Pauso txiki horiek dira, askotan, ohitura handiak eraikitzen dituztenak; Gilisastiren esanetan, «jarrera hori daukonak, Euskal Herri baten kontzientzi eusten dau». ◀

«Berba sendotu behar deu,

Euskararen Eguna gertu dagoela, tokiko hitzak eta haien atzean gordetako istorioak jarri dituzte erdigunean Gari San Martin ilustratzaileak eta Iñaki Gilisasti hizkuntzalariak, ilustrazioen eta ahozketasunaren bidez belaunaldien arteko zubia eraikiz.

Hitzen arrastoak ez dira beti liburuetan gelditzen. Bazkalosteko kafean, edo familiarteko solasaldietan ere lekua aurkitzen dute. Ezpainzapien jarduerak oroitzapen horiei forma eman die: ilustrazio bihurtu ditu berbak eta doinuak. Hitz zaharrak, gaurko begiradatik, gure kaleetara bueltatzeko bidea hartu dute berriro.

Gari, askotan esaten da irudiek hitzek baino gehiago esaten dutela. Zure marrazkiek zer diote? GARI SAN MARTIN: Jolasean ibili naiz, irudimena libre utzi nahi izan dut. Joko moduko bat sortzea zen nire helburuetako bat; izan ere, jolasteko nahi horrek berak eramaten ninduen tokira eramaten dut marrazkia.

7.000 berba baino gehiago bildu dituzu, Iñaki. Zein da aurkitu duzun altxor linguistikorik bitxiene? IÑAKI GILISASTI: Ezpainzapietara pasau ezin diren altxorrak ditugu gure euskeriek, badiarelako prosaz eta prosodiaz aberatsak. Serbiletetan agertuko diran berbixek ere bitxiak dire, baina tonua harrapatzea konplikatu leike. Horregatik, berbari markatxo bat ipini

Nolakoa izan da zure herriko hizkeragaz lan egitea?

«Ohore bat. Hori esker, zeozer piztu zait, horrelako gauza gehiago egiteko gogo. Euskerako irakasle moduan nabil eta zenbait proposamen berri ditut. Oraindik ez dut inorekin hitz egin, denbora kontuak direla eta, baina lan asko egiteko grina dut orain. Ideia hor dago, baina oraindik hasi ez»

GARI SAN MARTIN
ILUSTRATZAILE ETA IRAKASLEA

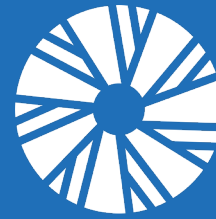
jako, apur bat hori lagungarri izateko. Hitzak musikalak dira eta beraz, kantuen gabiltzala dirudi.

Zer sentitu zenuen zure lanak egitasmo honetara salto egitean? I. G.: Uste dot badozela zabaltzen euskalkixak, ezta? Euskeria gero eta gehio entzuten da, eta gero eta interes handiagua dago berba zaharretan. Zabaltzen joan da.

Berbalapiko.eus-en berba zaharrak bilduta dagoz, nik bildutakok. Bertsio digital horrek bisitak lortu ditu gutxinaka. Eta jendea jakituna da badagola etxeko erregistro hori. Asko poztu nintzen; azken finean, buru belarri egon naz proiektu honetan.

Zer sortu gura duzue pertsonengan ezpainzapi hauek? G. S. M.: Irudimena piztu nahi diet, baina askatasunerako tarte bat utziz. Esanahia hitzarekin batera agertuko da, baina jendeak buruari buelta bat emateko balioko du; horrela izatea espero dut, behintzat. Hazi bat landatu nahi dut euren buruetan. Hala ere, jende askok ikusiko duela jakiteak... urduri jartzen nau. Saiatu naiz ideia hori baztertzen, hori ahaztu

Ezpainzapietan
agertuko diren
ilustrazioetako bat.
GARI SAN MARTIN

MANCOMUNIDAD
**URIBE
KOSTA**
MANKOMUNITATEA
BARRIKA - BERANGO - GORLIZ - LEMOIZ
PLENTZIA - SOPELA - URDULIZ

Euskara Zerbitzua

Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitateko Euskara Zerbitzuak euskararen erabilera sustatzeko eginkizuna dauka Barrika, Gorliz, Lemoiz, Plentzia, Sopela eta Urdulizen. Hala, 1997tik lanean dagoen zerbitzu honek normalizazioa eta itzulpengintza arloak ditu ardatz.

Euskararen erabilera planifikatu, antolatu eta bultzatzen du. Horretarako, hainbat arlotako ekintza-planak, sustapen-kanpainak, erakundeei aholkularitza edo kanpainetarako doako Itzulpen- eta Zuzenketa zerbitzua eskaintzen ditu.

Telefonoak: **946 766 343**

Emailak: **itzultzaile1@uribekosta.eus**
euskara.teknikaria01@uribekosta.eus

zaindu eta erabili»

eta intimo bihurtu ditut marrazkiak.

I. G.: Euskaldunok gehiago elkartu eta harrotasuna sentitu. Kikilduta dagoen gizarte bat ausart bihurtu. Eta euskerie izan beharrean gai zentrala, hura erabili beste gaiez berba iteko: musika, liburu bati buruz, kirola, telesailak... Jendiaren inplikaziñua.

Zer behar da hitz bat bizirik mantentzeko? I. G.: Normala denez, gure hizkuntzaren zatitxu batzuk galdu direz. Zonaldearen arabera, hizkuntzak baditu bere detailek, eta berezitasun hauek mantenduko direz erabiliz gero. Erabilerak hizkuntza aldatu egiten dau.

G. S.: Euskara zaindu behar dugu, eta helburu horrekin hamaika ekintza antolatzen dira urtero. Mintzagai dugun hau, kasu. Euskara erabili bai, baina beste esparruetara eraman behar dugu. Proiektu honetan, adibidez, esan genezake arteak hizkuntza bultzatzen duela, nolabait. Egia da nik neuk ez dudala nire lana beti ikuspuntu horretatik begiratzeko, baina baliteke kasu honetan hala izatea.

Zer esango zenikete belaunaldi gazte bati tokiko hizkera mantendu dadin? I. G.: Hasi behar dogule euskerieri dekon inportantzi emoten. Mami aldetik ikaragarritzakoa da, altxorra. Zaindu al dana, zaindu biher deu. Ahozkotik ahozgora zaintzia oso inportantie

«Euskeraz bizitzeak kontzientzia bat eskatzen du: euskaldunak gara eta hura zaindu bihar dogu»

IÑAKI GILTASTI
EUSKAL FILOLOGOA, IRAKASLE-
OHIAI ETA NON-EUS-EN
SORTZAILEA

«Hanka sartzearen aurrean ez dugu lotsarik sentitu behar, ikasteko unea bezala ikusi behar dugu»

GARI SAN MARTIN
ILUSTRATZAILE ETA IRAKASLEA

da. Bakotxak bere hizkera propio deko. Nor-tasuna bertan islatzen da, ezin da gorputzetik aldendu. Berba sendotu behar deu, zaindu eta erabili. Landu beharra daukagu. Berba sendotu, zaindu eta erabili behar dogu. Gaur egun *muletillak* dittugu, eta honek ez dabe zerikusirik gure hizkuntzagaz. Horrek danak moztan dabe gure diskurtsoa; beharrezkoak dira, baina landu beharrekoak.

G. S.: Marrazkiak jendeari helarazten dizkiozunean berdina gertatzen da: jendeak zer esango ote duenaren beldur zara. Hanka sartzearen aurrean ez dugu lotsarik sentitu behar, ikasteko unea bezala ikusi behar dugu. Gainera, euskaraz dakigunok beti saiatzen gara hizkuntza hitz egiteko saiakera horretan dabilena laguntzen. Seguru sentiarazi behar dugu jendea ikasten ari den bitartean, lotsa barik.

Zer dago hitzen muinean? I. G.: Euskeriaz batera, kontzientzie beharrezkoa da. Euskaldun izatea bai, baina kontziente izan. Askotan erosoenera pasatzen gara. Adibidez, taberna baten kafesne bat eskatzien, «me pones un café» esaten dogu. Ondo, baina hurrengo egunen «kafesne bat» izango da. Bertan dago kokka, hobetzen saiatzea. Jarrera hori daukonak, Euskal Herri baten kontzientzi eusten dau. Erdaldunez ingurauta egon arren, euskera erabiltzen ausartu behar gara. ◀

Gotzone Butron *Orkestra zooragarria* liburua

«Helburua jolastea zen, besterik ez»

IZARO GARCIA VELASCO ▶

Etxepare sariaren irabazleak diren Gotzone Butron idazleak eta Aitziber Raya ilustratzaileak *Orkestra zooragarria* sortu dute, haur literatura eta musika klasikoa uztartzen dituen proiektu berezia. Liburua, jolaserako eta gozamenerako gonbidapena da, mezurik edo asmorik gabe sortua.

Zer da zuretzat Orkestra zooragarria: ipuina, esperientzia edo mezua? Ipuina da, literatura hutsa. Ez genuen mezu zehatzik helarazi nahi, gozamenerako egindako lana baizik. Opera batean inspiratu nintzen: «Soprano baten alaba nolakoa izango ote da?» galderatik abiatu zen guztia.

Zerk bultzatu zintuen musika klasikoa eta haur literatura uztartzera? Nire inguruan musika klasikoa beti egon da presente. Horregatik, nire esperientziatik abiatuta, modu naturalean sortu zen istorioa. Ondo pasatzeko ipuin bat izatea nahi nuen, besterik ez.

Nola hurbil daiteke musika klasikoa haurrengana, serioegia dela pentsatu gabe? Umeei denetarik gustatzen zaie, beti ere kalitatezkoa bada. Gurasoek ohiturarik ez badute, haurrek ere ez dute entzungo. Horregatik, eskaintzea eta partekatzea da gakoa.

Liburuko animaliek eta gizakiek harreman berezia dute. Zer sinbolizatzen dute zuretzat? Umeak animaliekin identifikatzen dira, gustuko dituzte. Horregatik, naturala egin zitzaidan elementu horiek erabiltzea. *Bremen-*

Gotzone Butronek Etxepare Saria irabazi du *Orkestra zooragarria* lanagaz. HODEI TORRES

Irakurri ezazu
elkarrizketa
osoa www.hiruka.eus
webgunean edo
goiko QR kodea
eskaneatuta.

go musikariak etorri zitzaizkidan burura, baina ez nuen kopiarik egin nahi. Nire helburua haurra erdigunean jartzea izan da, ez helduaren begiradatik idaztea.

Nolakoa izan da Aitziber Rayagaz lan egitea? Oso erraza eta atsegina. Nik testua sortzen dut, eta berak irudietan «arnasa» ematen dio. Bere sentsibilitatea eta nire istorioaren tonua bikain uztartzen dira.

Liburuan «etxean egiteko orkestra» proposatzen duzue. Zer helburu du horrek? Musika ez da soilik soinua: edozer gauzarekin sor daiteke. Etxean tresnak egin ditugu material birziklatuekin, gure «orkestra txikitxo». Helburua hori da: bakoitzak bere ekarpena egin, eta elkarrekin gauza handiagoa sortu. ◀

IKASTOLAK

anderdeuna
IKASTOLA

ESKANEATU
QR KODEA
ETA BETE
GALDETEGIA

1-18 urte bitarteko
hezkuntza eskaintza

Zatoz gu ezagutzera

94 676 02 66 | info@anderdeuna.eus

anderdeuna.eus

Ilustrazioa: Mikel Casal

Gure hizkuntzaren
alde egiten dugu, ez
gure *ondarea* babesteko
bakarrik, baizik eta
baita gure *gizartearen*
sustraitzea eta kohesioa
bultzatzeko ere.

LABORAL
kutxa

Bada beste modu bat

Oscar Gutierrez eta Galder Irusta *Urdaibaiko Sakrifizioa* film laburra

«Ez nuen lan hau nik bezala pentsatzen dutenentzat bakarrik egin nahi»

IZARO GARCIA VELASCO ►

Oscar Gutierrezek eta Galder Irustak *Urdaibaiko Sakrifizioa* film laburra daborduko estreinatu dute Zinebin, eta abenduaren hasieran Durango-ko Azokan izango dira. Lan honek Urdaibaiko Guggenheim-a egiteko proposamenak sortu zuen gatazka du ardatz, aholkulari gazte baten ikuspegi moraletik kontatuta, eta kolore-paleta zaindu baten bidez indartuta.

Zerk erakarri zintuen Urdaibaiko gatazkatik?

GALDER IRUSTA: Film labur baterako ideia egokia aurkitzea ez da erraza, zinemak logistika konplexua eta garestia duelako. Oraingoan, filmak 17 minutu irauten badu ere, lan aktiboa urtebete baino gehiagoz luzatu da.

New Yorken ikasten nengoela, argi nuen azken proiekturako etxera itzuli nahi nuela, eta horrela izan zen: filmaren ardatza Guggenheim Urdaibai da. Gatazka politiko eta moralaren artean mugitzen da istorioa.

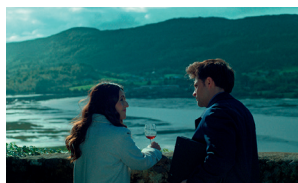
Zer erabaki estetiko hartu zenituen filmaren tonuagaz bat egiteko?

OSCAR GUTIERREZ: Hasieratik argi genuen Urdaibaik izan behar zuela benetako protagonista bisuala. Tonuak nahastea erabaki genuen; izan ere, kontraste emozionaleko puntu bat ematea zen asmoa, koherentzia orokorra hautsi eta lekua definitzen duen giro hotz hori galdu gabe.

G. I.: Dena den, arrisku bat sentitzen genuen: paisaia eder bat aprobetxatzea, muxutruk. Hots, grabatutakoak paisaiarekin inolako loturarik ez izatea.

Oscar Gutierrez eta Galder Irusta. HO DEI TORRES

«Nire iritzi propioa izan arren, beti saiatzen naiz ikusle guztientzat sarbide-puntu bat sortzen»

GALDER IRUSTA
ZUZENDARIA

Zein izan da zailtasunik handiena? **G. I.:** Ikuspegia aukeratzea izan da erronkarik handiena. Nire iritzi propioa izan arren, beti saiatzen naiz ikusle guztientzat sarbide-puntu bat sortzen. Ez nuen lan hau ni bezala pentsatzen dutenentzat bakarrik egin nahi, besteekin elkarriketa bat sortu nahi nuen.

O. G.: Materialaren berezitasun teknikoak kudeatzea zaila egin zitzaidan. Izan ere, arreta handia eskatzen zuen; adibidez, azalaren eta fondoaren arteko tartea delikatuagoa zenez, orban berdexka txikiak edo itzaletan desbideratze handiak agertzen ziren.

Zer suposatzen dute Zinebi eta Durangoko estreinaldiek?

G.I.: Etxean estreinatzea berezia da. Zinebin dagoeneko egon gara, baina Durangoko Azokan inoiz ez... beldurra ematen du. Film laburrak ikusteko egiten dira, eta gai hau jendearengana zabaltzea garrantzitsua dela sentitzen dugu. ◀

KALITATEZKO HEZKUNTZA EUSKARAZ

BETIKO IKASTOLA

www.betikoikastola.eus
Artatza auzoa, 84, (48940) Leioa
info@betikoikastola.eus
94.464.23.64

KONFIANTZAZKOA ETA HURBILA

- 0-16 adin tartea.
- Euskara eta euskal kultura onarri.
- Ingelesa Haur Hezkuntzatik.
- Guraso kooperatiba.
- Herritarra eta eraldatzailea.
- Autobus zerbitzua 2 urtetatik aurrera.
- Bertako janaria, ikastolan sukaldatua.
- Proiektu berritzaileak: Konfiantzaren pedagogia, EKI, KiVa...
- Irakasleen etengabeko prestakuntza eta inplikazioa.

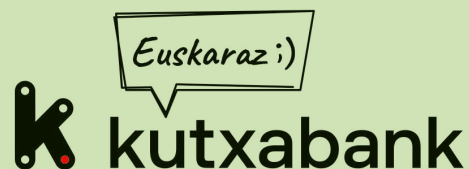
Abenduak 3.
Euskararen Nazioarteko Eguna

Kutxabanken ere zu zeu izan.
Bizi euskaraz.

Kutxabankeko harremanetarako aukeratu euskara.
Kanal guztiak euskaraz erabil ditzakezu. Informa zaitez.

Kutxabanken Hizkuntza Politika
hemen ikusi: www.kutxabank.eus

«Egiten duzuen lana eskertzeko plataforma da»

TESTUA: **ANDER ZARRAGA**
ARGAZKIA: **SWIM CAMP GETXO** ►

Abenduaren 20tik 21era, Fadurako igerilekuan 24 ordutik arituko dira igerian euskararen alde. Aurten, HIRUKAren 10 urteko lana aitortuko dute!

Swim Camp Getxok igeriketa elkar-
teak hirugarrenez antolatuko du Ige-
riBizi egitasmoa, 24 ordutik euskaraz
eta horren alde egiten dutenen lana
babesteko ekimen solidarioa. Aurten, HIRU-
KA omenduko dute, komunikabideak 10 urte

«Euskaratik eta euskararentzako, eskualdea bizitzeko leku hobeago bat egiten duten elkarleen lana eskertzeko eta ospatzeko plataforma eskaini nahi dugu»

ANDER EGILUZ BERAMENDI
IGERIBIZIKO KIDEA

bete baititu, Uribe Kostako albisteak eta isto-
rioak euskara hutsean jorratzen eta parteka-
tzen. Aurrekoetan, EuskarAbentura eta Biza-
rra Lepoan elkarleak izan dira protagonistak,
bakoitzak bere arloan euskara hauspotzeko
egindako lana eskertu gura izan baitute.

«Euskaratik eta euskararentzako, eskual-
dea bizitzeko leku hobeago bat egiten duten
elkarleen lana eskertzeko eta ospatzeko plata-
forma eskaini nahi dugu, egiten duzuen lana
oso beharrezkoa eta ederra delako», adierazi
du Ander Egiluz Beramendi IgeriBiziko kideak.
Azaldu duenez, ekimen honek Korrikaren dina-
mika jarraitzen du, «baina, kilometroak izan
beharrean, igerian egiteko orduak eta minu-
tuak erosteko aukera dago. Familiek, norba-

ERDI GUNEAN ZU
Eskatu bisita pertsonalizatua

SAN NIKOLAS
IKASTOLA

Ezagutu gure eraikin berria
Etarik gurean!

ZATOZ GURE ATE IREKietara
sanikolas.eus

Abenduak 17-18
Urtarrilak 21-22

nakoek, elkarteek edo enpresek eros ditzakete, eta ekimenak irauten dituen 24 orduetan beti egongo da norbait igerian helburua betetzeko».

Ekimena abenduaren 20tik 21era egingo dute, zapatuko 12:00etatik domekako 12:00etara bitartean. Tarte horretan, igerilekuan besakadak ematen egongo den jendeaz gain, ekimenak iraungo duen bitartean beste hainbat ekintza ere egingo dituzte Fadura kiroldegian, hala nola umeentzako jolasak, musika-emanaldiak, waterpolo-partidak, baita oraindino zehaztu beharreko beste hainbat beritasun ere. «Beti gustatu zaigu berritzea, baina segurtasuna ere oso kontuan izaten dugu, horregatik, uneoro sorosle profesional bat egongo da igerilekuan begirale, ezbeharrik gerta ez dadin», azpimarratu du Egiluzek.

Ekimeneko unerik bereziena hasiera izan ohi da, eredugarria den pertsona batek egiten baititu lehen luzeak. Iaz, Paralimpiar Jokoen lehiatu zen Mikel Erdozain igerilariak abiatu zuen ekimena, eta, lehen urtean, Iñigo Mentxaka Punta Galea txirrindularitza elkarteak kidea izan zen txonbo egiten lehena. «Azken momentuan ere jende asko biltzen da, eta goizeko ordu txikietan ere giro aparta egoten da igerilekuan».

IgeriBiziko kideak gaineratu duenez, iaz 140 norbanako, 20 bat familia eta 20 elkarrekin eman zuten izena, eta guztira 500 pertsona baino gehiagok parte hartu zuten ekimenan. «Horrek adierazten du jendea ardura zaiola eta ilusioa egiten diola, herritik herriarentzako egiten den gauza bat baita».

HIRUKAK 10 URTE. Esan bezala, aurten dohaintza eta omenaldia HIRUKAri egingo diote. Egiluzen berbetan, hamar urteotan eskualdeko albisteak euskaraz jasotzeko eta partekatzeak egindako lana aitortu gura dute: «Ibilbidea erraza izan ez den arren, eskualdean euskara hauspotzeko haize-bolada bat da HIRUKA, eta kazetaritzari zilegitasuna ere ematen dio, beraz, aproposa ikusten genuen lan hori aintzat hartzea».

Hala, aurten izen-emateetan bilduko duten dirua HIRUKAri emango diote dohaintzan, komunikabidearen lana babesteko eta urteotan egindako lana goraiatzeko.

Izen-emateak swimcampgetxo.com webgunean egin ahal izango dira. Bertan, norbanakoek 5 euroko dohaintza egingo dute, familia bakoitzak 10ekoa eta elkarte eta enpresek 50ekoa. «Nahi duen jende beste etor daiteke eta ez dago zertan denbora kopuru jakin bat egon behar igerian. Uretan egotea aitzakia da herriko elkarte omentzeko. Igerileku txikia ere erabiliko dugu eta jolasteko edota entrenatzeko material mordoa egongo da haur, gazte zein helduentzat». ◀

24

orduz etengabe norbait egongo da igeri egiten abenduaren 20ko 12:00etatik hurrengo eguneko eguerdira.

500

partaide baino gehiago murgildu ziren iaz Fadura igerilekuan.

2.565

euro batu zituzten iaz Bizarra Lepoan Getxoko euskara elkartearen lana babesteko.

IgeriBizi Swim Camp Getxo igeriketa taldeak 2023tik antolatzen duen egitasmoa da. Horretan, herritarrek 24 orduz aritzen dira igerian. Izen-emateetan jasotzen den dirua Getxoko eta Uribe Kostako herritarren bizikaltatea hobetzeko lan egiten duten elkarteak ematen diete dohaintzan. Orain arte, EuskarAbentura eta Bizarra Lepoan omendu dituzte; aurten, HIRUKA komunikabideari egingo diote aitortza.

Euskarari atera kontuk!

JOANES ATXA OLAIZ

Zergatik abenduaren 3a?

Sobera ezagun den bezala, Euskararen Nazioarteko Eguna abenduaren 3an ospatzen da. Honek bat egiten du Nafarroako patroia egunarekin, hau da, Frantzisko Xabierkoaren Egunarekin. 1552ko abenduaren 3an hil zen, eta bere omenez ospatzen da Nafarroaren patroia. Baina zein harreman izan zuen euskararekin Frantzisko Xabier deunak? Erantzun argirik ez.

Izatez, Frantzisko Xabier deuna euskal hiztuna izan zitekeela ezin uka daitekeen arren, Euskararen Eguna erlijioaren figura honekin lotzearen ideia Eusko Ikaskuntzak izan zuen, 1949an. Zehazki, «gure odolekoen bihotz handia ta gogo zabala» omen zituelako eskaini zion Eusko Ikaskuntzak ohore hau Frantzisko Xabierri. Hala, 1949. urtetik aurrera ospatu izan dugu egun hau.

Eta sormen ariketa egiten hasita, Euskararen Eguna berri bat proposatu beharko bagenu?

Adibidez, Euskara Batua 1968. urtean sortu zen, «Arantzazuko biltzarra» deitzen zaien bilera multzo baten ondoren, zehazki, urriaren 3tik 5era. Euskararen Eguna berria izan zitekeen urriaren 5a.

Kontrara, esan beharra dago garai hartako euskararen komunitatea zeharo aldatu dela. Izan ere, 60ko hamarkadako euskararen ingurua gizonez eta apaizez josia zegoen. Gaur egun, egoera guztiz ezberdina da eta Durangoko Azokara hurbiltzea besterik ez da behar, horretaz jabetzeko. Hara! Aukera ona izan daiteke Euskararen Eguna berria Durangoko Azoka barnehartzen duen egunetan ezartzea!

Zer omendu beharko luke tankera honetako egun batek? Zein efemeridek ordezkatzuko luke XXI. mendeko euskal hiztuna? Egun liteke XXI. mendeko euskal hiztuna ordezkatzeko modu bakarra topatzerik? Ez dut uste. ◀

Gazatasunaren garaia

ZELAI NIKOLAS Gure Esku

Euskal Herria trantsizio garai betean dago. Munduan autoritarismoak indarra hartzen ari diren honetan —eskubideak murrizten, injustizia normalizatzen, eta Gazako sarraskiak gure bihotzak kolpatzen— ezin gara ikusle gelditu. Horregatik hitz egiten dugu gazatasunaz: Palestinaren aldeko giza eskubideen defentsatik eta herri burujabeen aldeko konpromisotik edaten duen jarrera etiko eta politikoa da. Injustiziaren aurrean ez isiltzeko, eta duintasuna, elkartasuna eta askatasuna lehen lerroan jartzeko modu bat.

Baina Euskal Herrian, zer egin dezakegu? Herritu. Norbanakoaren euskal herritartasuna modu aktiboan adieraztea, komunitatea berriz ehuntzea, eta etorkizuna guk erabaki nahi dugula esatea. Tresnak —txartela, pegatina edo pina— baliagarriak dira, baina muina sakonagoa da: «Hemen nago, komunitate honen parte naiz, eta etorkizun duinago bat eraikitzeko prest nago».

Gazte zein heldu, pausoak eman behar ditugu. Euskal Herriak XXI. mendeko erronkei aurre egiteko burujabetza-tresnak behar ditu, eta horiek indartzeko ezinbestekoak gara gu, bakoitza bere tokitik eta bere ekarpena eginez.

Horregatik, gaur, gazatasunaren garaia da. Etorkizuna ez baita besteen esku uzten den zerbait: egiten duguna da. Herritu gaitzen.

Suleiman! Euskaraz!

KONRADO MUGERTZA

Horra eskola bateko patioan entzundako agindua, eskaria. Bi hitz bakarrek zenbat esaten duten. Suleimanek etxean arabieraz egiten du. Iratik, euskaraz. Ikasgelan, biek euskaraz, derrigor. Patioan, kalean, euren artean, gaztelaniaz. *Erdalduntze goiztiarra* esaten zaio. Erdaren nagusitasunean murgilduta, korrontearen kontra ari gara. Horixe da egungo euskalgintzaren argazkietako bat. Errealitate gordina.

Uste hedatua da euskararen ezagutzan ondo samar gabiltzala; erabileran, oster, ahul. Bada, ez. Alderantziz ei da: euskarak gaitasuna du arazo nagusi. Ezinbestekoa da diagnostiko zuzena egitea, gero xede eta lehentasunak finkatu eta estrategietan asmatzeko. Hodei beltzez harago, euskarak baditu indargune sendoak ere: ekimena, bizinahia, atxikimendua. HIRUKA horren erakusgarri.

Zorionak HIRUKA sortu, landu, irakurri eta eusten duzuen guztioi. Ereku berriak konkistatu eta hiztunak irabazteko garrantzitsua da-eta, besteak beste, euskararen gune trinkoak ere sendotzea.

Amaitzeko, euskalgintzan gabiltzan guztiok nahitaez irakurri beharreko liburua: *Esnatu ala hil*, Iñaki Iurrebaso eta Garikoitz Goikoetxearen saiakera zorrotz, argi eta konplexu gabea.

Horoskopoa

Ura
(Abenduak 21-Urtarrilak 19)

Heldu da euria azkenean! azalean nabari duzu hezetasuna eta aurpegian marraztu zaizu irribarra. Gozatu!

Otsoa
(Urtarrilak 20-Otsailak 18)

Ilargi beteak indarrez bete dizu bihotza, baina burua epel mantendu, zure haserrealdiek arazo bat baino gehiago sortu ahal dizkizute.

Adarra
(Otsailak 19-Martxoak 20)

Gora bihotzak! Kanpora txanoa, eskularruak eta eskarpinak. Biluztu gorputza eta gozatu hotza! Garrasi batez atera kezka guztiak!

Aitzurra
(Martxoak 21-Apirilak 19)

Agian kirol gehiegi duzu... Horrelako gauzak neurritz hartzea komeni da. Kirola bai, deskan-tsua ere bai!

Hostoa
(Apirilak 20-Maiatzak 19)

Melatonina hartzea ez zen irtenbidea, hobe duzu yogagaz frogatzea; funtzionatzen ez badu txuleta bat eta hartu lo-kuluxka.

Eguzkia
(Maiatzak 20-Ekainak 18)

Hau ez da zure urteko sasoirik onena; udaren zain gorde zaitez eta itxoin egunak luzeagoak egin arte.

Garia
(Ekainak 19-Uztailak 18)

Oraindik maitasun bila? Azkenean, HIRUKAn zuretzako beren-bereri sortutako atala atera beharko dugu. Atera kalera!

Lastoa
(Uztailak 19-Abuztuak 17)

Lurra lo dago. Zu ere bai hartzak bezala hibernatzen egon nahiko zenuke, baina bizitza gogorra da eta bihar ere goiz jaiki beharko duzu.

Iratzea
(Abuztuak 18-Irailak 16)

Zer moduz lagun berriaz? Ez ahaztu adiskidetasuna landu beharreko gauza dela: gonbidatu kafe batera eta gozatu hizketaldiaz.

Meta
(Irailak 17-Urriak 16)

Sasoi ona da proiektu bat abiarazteko, baina gogoratu aurrekoetan egindako hanka-sartzeak, beti egiten duzu topo harri berdinez.

Hazia
(Urriak 17-Azaroak 15)

Hondoa ukitu eta gero, gora egitea besterik ez dago; beraz, aurrera! Atera zure gogo guztiak eta helmugara helduko zara.

Negua
(Azaroak 16-Abenduak 20)

Negua zure habitata da. Elurra mendi tontorretan. Poza zure bihotzean. Gora negua!

EUSKO LABELA DUEN ABELGORRIA

TREBETASUNA ETA PROFESIONALITASUNA

**BASQUE
LABEL
HARATEGIAK**

— %100 GURE —
BASERRITARREKIN

EUSKO LABEL PRODUKTUETAN
ESPEZIALIZATUTAKO TOKIA
ESTABLECIMIENTO ESPECIALIZADO
EN PRODUCTOS CON EUSKO LABEL

ZURE BASQUE LABEL HARATEGIA

GETXO:

CARNICERÍA JUAN MARI - Las Mercedes, 31

SOPELA:

CARNICERÍA IZASKUN - Doctor Landa, 1

ERANDIO:

TARTANGA HARATEGIA - Tartanga, 5

EUSKO JAURLARITZA

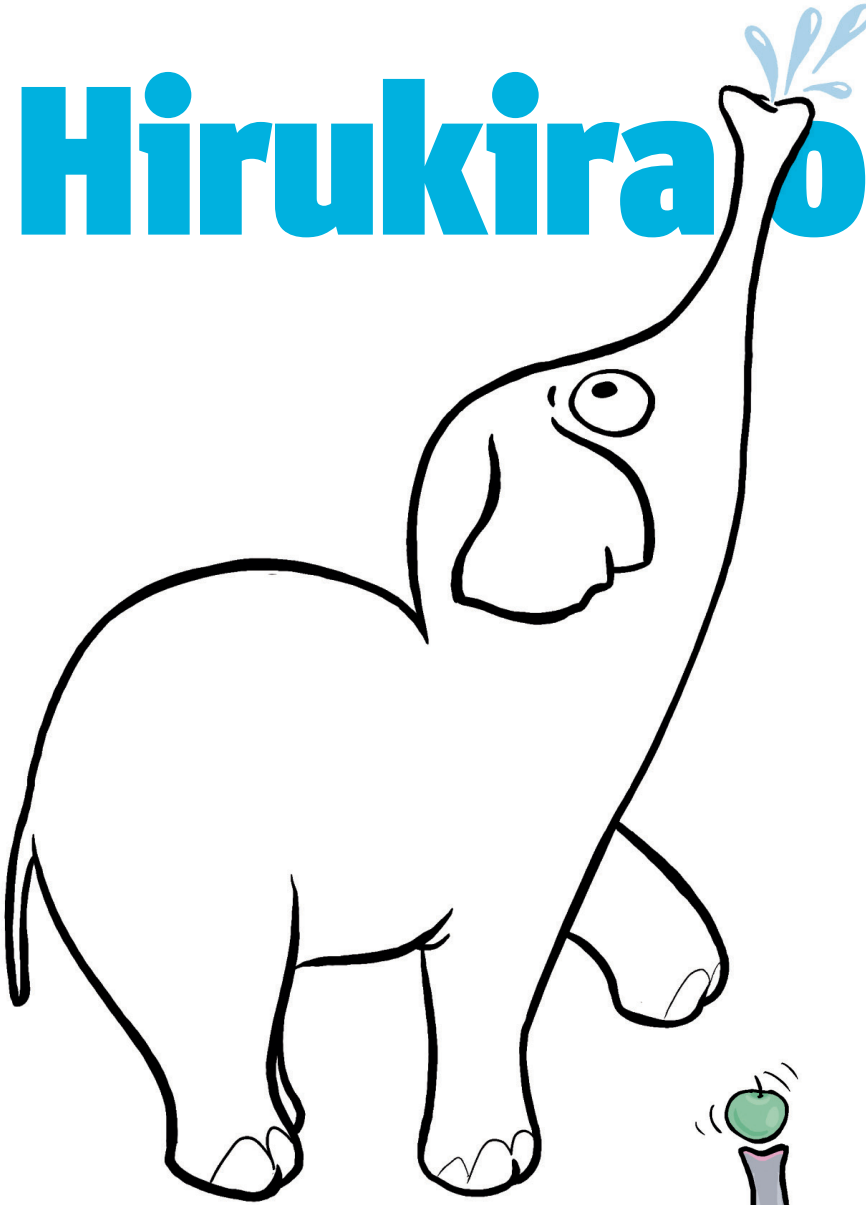
GOBIERNO VASCO

ELIKADURA, LANDA GARAPEN,
NEKAZARITZA ETA
ARRANTZA SAILA

DEPARTAMENTO DE ALIMENTACIÓN,
DESARROLLO RURAL,
AGRICULTURA Y PESCA

Hirukira polgetan

© GARBIÑE UBEDA

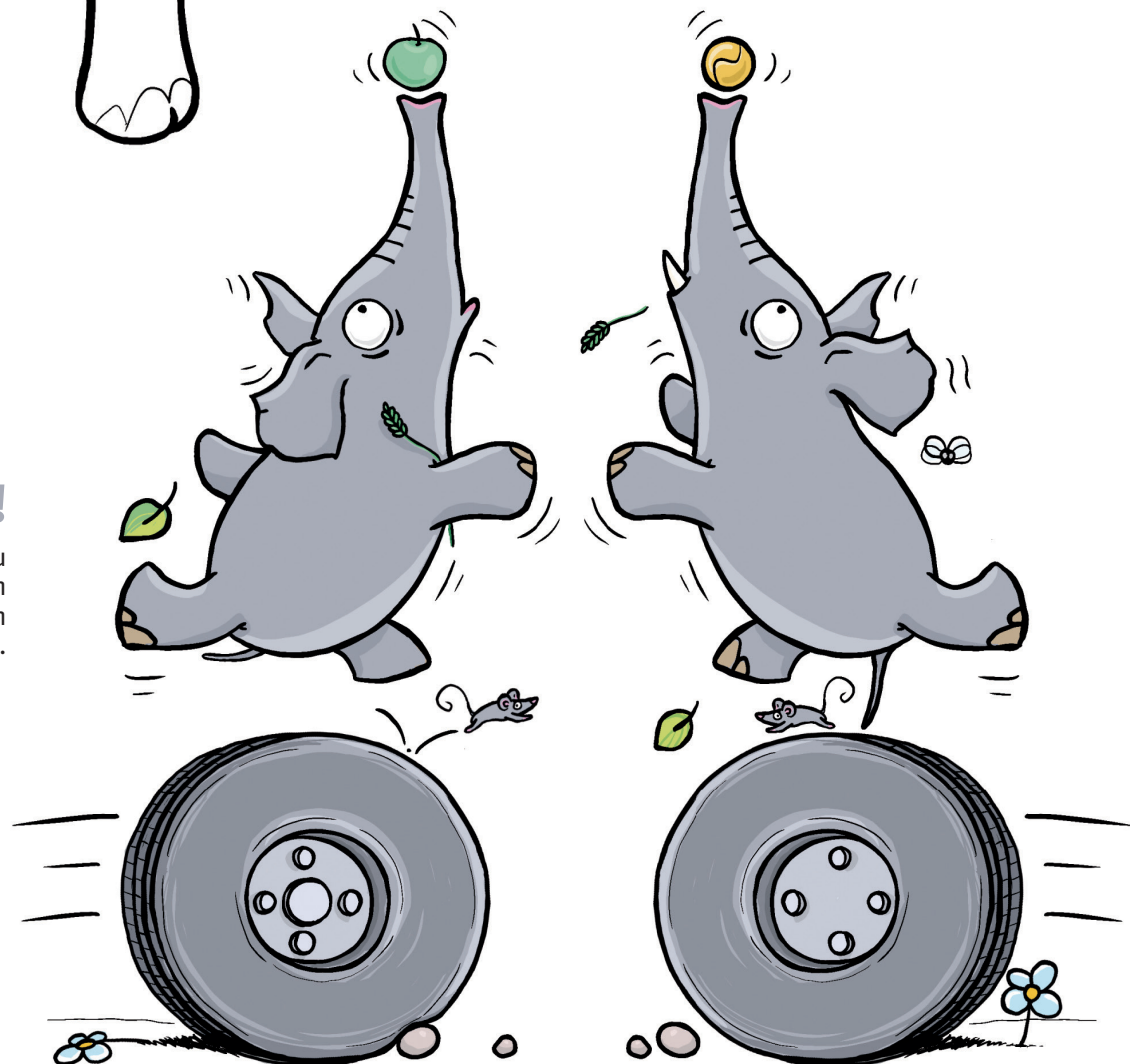

Margotu

Hona hemen Txomin. Tronpatik ura botatzea eta lagunak (hemen goian margoitu ahal dituzunak) bustitzea gustatzen zaio, baita mozorrotzea ere. Margotu ezazu leopardo z jantzita. Ez ahaztu biboteak.

Aldea dago!

Aurki itzazu Jaione elefantetxoaren eta bere islaren artean dauden aldeak.

Zein ote?

- Kume bat da.
- Ez du letaginik.
- Ez dago zutik geldi.
- Ez dago eserita.
- Ez dago lokaztuta.
- Ezta bustita ere.

Mezu gordea

SOLUZIONI:

AURREKO SOLUZIOAK

Sudoku

HIRUKA lagunen txokoa

Sari ederrak eskura!

Zozketa

Ibaizabalen liburuak

Ibaizabal argitaletxearen eskutik, 8 urtetik gorako umeentzako *Pinkerton detektibea* eta *Karagan azitia* liburua zozkatuko dugu. Galduko duzu abentura-istorio hau?

Zozketan parte hartu gura baduzu, abenduaren 14a (domeka) baino lehenago jakinarazi zure izen-deiturak eta harremanetarako bidea hemen: Zozketak ataleko formularioa HIRUKA.eus webgunean.

Zozketa

52 hertz antzezlan

Abenduaren 19an, barikuan, Ados Teatroa konpainiaren euskarazko antzezlan hau taularatuko dute Getxoko Muxikebarrin, 20:00etan. Sarrerak gura dituzu?

Zozketan parte hartu gura baduzu, abenduaren 14a (domeka) baino lehenago jakinarazi zure izen-deiturak eta harremanetarako bidea hemen: Zozketak ataleko formularioa HIRUKA.eus webgunean.

Zozketa

Eskalatzen hasteko prest?

Eskalatzen trebatu gura duzu? Horma batean gora eta behera egiteko prest zaude? Bada, Berangoko Sputnik Climbing-i esker, horretarako sarrera bikoitza zozkatuko dugu. Ez galdu aukera!

Zozketan parte hartu gura baduzu, abenduaren 14a (domeka) baino lehenago jakinarazi zure izen-deiturak eta harremanetarako bidea hemen: Zozketak ataleko formularioa HIRUKA.eus webgunean.

Zelan egin HIRUKA lagun?

Webgunean: hiruka.eus/harpidetza/laguna
Idatziz: hirukakoop@hiruka.eus
Deituz: 944 911 337 • 688 812 368

Urtean 35 euroren truke, Uribe Kostako euskarazko komunikazio-taldearen bultzatzailea eta partaidea izango zara.

**EUSKARAREN
NAZIOARTEKO EGUNA**

EUSKARAZ

NAHI BADUZU,

NAHI DUGU

EGIN BAT GETXOKO EKITALDIEKIN

EUSKARAZ IRAKURRI, IRAKURRIZ BIZI!

